

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an Lei 200—
Pe un jumătate an Lei 100—
Autorități și instituțiuni Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPA TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon: 7-60

Semnificația Invierii

Dacă pentru Crăciun, Români au dat o trântă cu vecinii neterminată nici astăzi, pentru Paști (blandul Paște...) ei sunt ferți de primejdie.

Intr'adevăr, pentru Crăciun, Ungurii („korácsony“), Slavi („kracun“), Români („crăciun“) au avut pretențiuni de paternitate numărării.

In felul acesta Crăciunul e un obiect de litigiu... permanent; numai Paștele, (vine dela latinescu „Pascha“) a rămas neatins și plutește într-o puritate imaculată. Așa că acolo unde suntem inexpugnabili, suntem în ziua de Paște. **Invierea** — pentru poporul umil dela sate coincide astfel cu o împăcare între învățați.

Bland Paște! in comparație cu moșul care își târâe bătrânețele prin omăt, Paștele nu este așa de personificat: n'are barbă, n'are mustați, nici baston de drum.

Un simbol ca Paștele, care nu poate să fie văzut, trebuie să fie greu de înțeles: cum mai toate lucrurile cari au la inima lor înțelesuri mari. Iată un lucru mare! căci nu e nevoe să te naști, ci să birui. Gândul religios, creștin, se plimbă printr'o serie de faze — personificate. Gândul bun al omenirii, e stăpânit de piedici. Omul deosebit — (el fiind măsura tuturor lucrurilor). Ne naștem, crede creștinul, pe un timp oarecare, — de obicei cu pompă — puțin înconjurați de slava universală a naturii, dar, dela început, ți se înfățișează o boală de om spurcat, și-ți tot pune piedică în mersul tău înainte. Nietzsche îi zice „canalie“.

Multe forme are această făptură: de șarpe, de scorpion, de harap, smeu etc. Intodeauna însă el e urât la vedere, periculos și tainic. Cărnările lui sunt necunoscute, masa lui magică, o plasă de pajanjen e ambianța în care trăiește; în care cad viețuitoarele — rând pe rând, unul după altul, pentru a fi înghițiți; unul după altul aleargă — Peți-frumosi, pentru a sparge capul răutății, să învingă taina răului.

Luptă crâncenă. Luptă de seara până dimineața, — „în apă până'n sapă“. Se ciocnesc iatagane, paloșe grele zboară capetele, și să nu credeți că-i o poveste: omul crede că omenirea merge spre bine. E un undeva — Soare mult, o sete neînvingă de adevăr și credința aceasta înrădăcinată în om, slăbete, se înalță, după timpuri. Lupta însă, se continuă pe un front vechi, și aceasta e minunea, că nici unul nici altul din cei doi beligeranți, nu se dă învins. Totuși omul, credul, și-a plăsmuit imaginar **invigerea**.

La baza marilor învingeri, așa e făcută omenirea, sunt patimi, suferințe, sânge. Tributul de sânge se cere întreg, el e condiție „sine qua non“ a progresului. Ce vrea omenirea de milenii de ani? Prin aleși lor, indivizi izolați popoarele ce vreau să câștige alergatul sălbatic la izbândă,

La 5 Aprilie a. c. „Chemarea“ a împlinit cinci ani de existență. Fatalitatea a vrut, ca locmai când eram intru-niți pentru reorganizarea ziarului nostru să se producă demisia guvernului Mironescu. Nimic abracadabrant în această întâmplare, dar totuși o ciudată coincidență! Haos și demoralizare în 1926, dezorientare și nesiguranță astăzi. Cine ar putea proroci fără riscul de a fi dezmințit de evenimente că ce va aduce ziua de mâine? Exact situația din 1926, când în urma feloniei trinității Lapedatu-Goldș-Lupaș nici chiar șeful partidului național nu putea cunoaște dimensiunile defectiunii și consecințele trădării infame.

Tara era și atunci la o răspântie istorică cum este astăzi. Dacă nu se producea în 1926 mișcarea chemăriștă, cine știe ce schimbări funeste ar fi suferit structura vieții noastre politice. Spontaneitatea acestei mișcări a făcut adevărate minuni. Partidul național a trecut atunci prin cele mai grele momente ale vieții sale, zdrobind toate piedicile ce-i stăteau în cale și creând cel mai formidabil instrument politic: partidul național-tărănesc. Cine a chemat sub drapel în acele clipe de restriște contingentele generației tinere neîncadrate în partide? Nimeni, absolut nimeni; ele s'au înrolat benevol în armata dlui Maniu, luptând curajos

1926-1931

și fără preget până la smulgerea victoriei finale.

Puteam noi oare prevedea consecințele retragerii cabinetului Mironescu în absența șefului partidului? Și ce va eși din laboratorul politicii românești? Cert este, că n'avem nici un element de judecată precis și chiar dacă am avea, par'că la noi politica urmează necondiționat linia raționamentului logic? Ne găsim în aceeași situație chaotică ca și pe vremea fripturismului.

In aceste clipe de grea cumpănă, tineretul chemării așteaptă desfășurarea evenimentelor cu arma la picior, se simte iarăși în elementul său și este gata să angajeze lupta cu dușmanul. Deosebirea între 1926 și 1931 este doar că am trecut deja prin botezul de foc, am învățat meșteșugul războiului politic și la sunetele goarnei se vor încolona pentru atac zeci de mii de chemăriști și voinici încercați.

In contra tuturor intrigilor și insinuărilor infame, de ori unde ar veni ele, trebuie să constatăm însă un singur lucru: că am rămas credincioși marilor principii formulate în manifestul-program lansat în anul 1926 și că organizațiunea considerabil lărgită și fortificată a Chemării va lupta necontenit pentru biruința idealului ce și-a fixat.

In decursul celor cinci ani de activitate și frământări politice ne-am

postat toldeana în primele tranșee, căutând anume pozițiile cele mai expuse. Elanul cheltuit cu generozitatea firească vârstei n'a suferit nici o sincopă, nici o ezitare, nici o deviațiune. Chemarea nu și-a preocupat niciodată forțele la bursa noastră politică, n'a cunoscut decât atitudinile tranșante și calea cea dreaptă. Departe a stat de noi orice calcul, orice gând ascuns. Forța morală și combativă precum și temuta solidaritate ne-am rămas intacte. Cultul marilor idealuri și formarea caracterelor pentru lupta politică de mâine a fost suprema noastră preocupare. Ne dăm perfect de bine seama de greutatea economice prin care trece țara, de complexitatea cunoștințelor ce trebuie să le poseadă omul politic modern de mâine și de aceea am îndrumat pregătirea tineretului grupat în jurul Chemării în direcția practic realistă. Știm că această avantgardă este rezervoriul de forțe din care se va alimenta mai curând sau mai târziu partidul pentru ale cărui idei am militat în ultimii cinci ani.

Avem o mare misiune de îndeplinit: să păstrăm și să fortificăm ceea ce înaintașii noștri au cucerit cu prețul atâtor jertfe, să ne încadrăm în ritmul vremii și să realizăm maximalul program ce ne-am propus.

„CHEMAREA“.

Cu ocazia sărbătorilor Sf. Inveri dorim tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștri Sărbători fericite!

la **inviere**. Dar nu, serios, nu înainte de patimi și de suferință, nu înainte de purificare... Este un adevăr, istoric, că intensitatea succesului adevărat este în raport direct cu quantumul de durere, ce-l prestezi zeului luminii, zeului soare, zeului biruinții.

Nu e mare înțelesul acesta? N'are el la baza sa forme materializate, dar e un principiu — e coloana vertebrală a umanității. Un principiu. Dar un principiu e condensarea unor adevăruri — **invierea** însă e condensarea **adevărului, care trebuie știut**: că fără ambiție, fără jertfă, nu vei vedea soarele. Soarele aparent, în fiecare zi, dar soarele lumii morale străluce rar în conștiința umanității prin indivizii săi, ori popoarelor ce o compun.

Cât de spinos e acest principiu! Nu te retrage, desfăți ochii — e atât de frumoasă strălucirea biruinții morale...

Este undeva, în afară de lumea aceasta pe care o pipăi, pe care o calci, este o lume, poate greșit spusă „inimă“, care seamănă cu o ridicie și nici „suflet“ care e asemănat cu un abur... Este o lume imponderabilă,

care a lezat multe conștiințe senzibile.

Ea e asemănătoare cu bolta cerească în timpul unei nopți instelate (Kant), e ceva misterios, dar așa de aproape de viață, de traiul nostru.

Să nu credeți că **invierea** e o ciocnire de ouă (roșii), ci ciocnire de forțe — realități, de o veșnicie întreagă, antagonice. Dar ceea ce vedem noi în jurul nostru, e o slabă personificare, câte odată naïvă, a tiparului omenesc: rudimentară. E ceea ce se spune **popular** revenirea miresmelor trecutului adormit sub praful uitării. Este imobilitatea magică a gândului mistic, ci nu cum vedem noi, simbolul veșniciei reînnoiri a firii! Acesta este simbolul sărbătorilor multimei.

Nu, nu, eu nu cred că bolta cerească, ar putea fi asemănată cu lumea morală și acordul ei discontinuu... Observați stabilitatea astrilor, imobilitatea semisferei de deasupra capului nostru, pe când lumea interioară, are ceva din **fatalitate**. Veșnic balanța se ridică și coboară... noianul de gânduri se revarsă și se domolește, se prelinge și se clatină, înaintea și se retrage — dar într-o veșnică mișcare. Nimic din stabilitate... din

contră, adâncuri de mare tenebre, ca și scânteii de mângâiere pline de omenesc în ele... Nimic din moarte. Un fluviu întreg curge („stream“).

Și biata omenire, prin cei de rând, aprinde smirnă și tămâie, practică, oficiază izbânda. In mîntea ei procesul s'a terminat, dar în mîntea noastră **invierea** se așteaptă, căci **invierea** e devenirea vieții prin biruință — iar momentul **Cristos** e numai un moment care pregătește alt moment.

Ion Chelcea

Decorarea dlor miniștri E. Hațieganu și V. V. Tilea.

M. S. Regele Carol al II-lea a decorat Propriu motu pe fratele Viorel V. Tilea subsecretar de stat la președinția Consiliului de miniștri cu ordinul Carol I. în grad de comandor. Această înaltă distincțiune care i s'a acordat fratelui Viorel V. Tilea n'a fost conferită nimănui de acum 15 ani. Ea se conferă în cazuri foarte rare și numai persoanelor cari se bucură de cea mai deplină încredere a M. Sale Regelui. De asemeni a fost decorat de către M. Sa Regele și dnii miniștrii Dr. Emil Hațieganu și M. Manollescu.

PAGINA LITERARĂ

ANTOLOGIE PACIFISTĂ

Erich Maria Remarque: PE FRONTUL DE VEST NIMIC NOU.

În măsura în care ne permite spațiul vom publica la această coloană, în numerele viitoare, cele mai frumoase pagini cari s'au scris de către cei mai mari scriitori ai omenirii pentru a ilustra absurditatea uriașă a războiului. Alegerea pasagiilor am făcut-o cu foarte multă atenție, după criteriul absolut al frumuseții și după puterea lor de convingere.

Oscar Jianu.

(Moartea cailor). — „Câtiva galopează la distanță mai mare, cad și iar pornesc. Unul are burta spintecată și mâțele îi curg afară. Calul se împiedcă în ele și se prăbușește, dar iar se ridică... Am vrea să ne ridicăm și s'o rupem la fugă, indiferent unde, numai ca să nu auzim urletele. Și nici măcar nu sunt oameni, ci numai cai”.

— „Din ghemul întunecat se desprind iarăși brancarde. Apoi ropotesc câteva împușcături. Maldărele svăcnesc și se lasă mai jos. Insfârșit! Dar tot nu s'a isprăvit. Oamenii nu se pot apropia de animalele rănite, cari în groaza lor fug, cu toate durerile lumii în boturile lor căscate. Unul din ele cade în genunchi, o detunătură — un cal cade, — încă unul. Cel din urmă se proptește pe picioarele dinainte și se învârteste în cerc ca o sfârlează; șezând, se învârteste pe picioarele din față în cerc; probabil că spânarea i-a fost sfâșiată. Soldatul dă fuga și-l împușcă. Foarte încet, smerit, calul alunecă.

— „Ne luăm mâinile dela ochi. Răcnetele au amuțit. Numai un suspin prelung și muribund mai planează în văzduh. Apoi rămân iarăși numai rachetele, țuitul șrapnelor și stelele, — și acum ne pare ciudat.

Detering pleacă și injură:

— *Grozav ași vrea să știu ce-s de vină cailor?* (pag. 67-69).

... bombardament îndesat... nu există alt adăpost decât cimitirul și moviștile mormintelor. Dibuiem în întuneric până ce ajungem, și fiecare se lipește îndărătul unei moviștile, ca un scuipat. Nici un moment prea de vreme. Intunecul căpiază. Gălgăe și fâlfăie. Intunecimii mai negre decât noaptea se năpustesc cu cocoase uriașe asupra noastră. Focul exploziilor iluminează cimitirul”. (pag. 71).

... „Cimitirul e un morman de ruine. Sicriile și cadavrele sunt împrăștiate. Morții au fost încă odată omorâți; dar fiecare din ei, care a fost sfărțecat a salvat pe unul din noi”. (pag. 76).

... „Un șir întreg e culcat la pământ de mitraliera de lângă noi, apoi avem o serie de piedeci la încărcat și ei se apropie.

Văd pe unul dintr'ansii prăbușindu-se într'o capcană, cu fața în sus. Trupul se îndoie ca un briceag, mâinile împreunate, de par'că ar voi să se roage”. (pag. 115).

(Minuat tablou). — ... „O dimineată întregă, doi fluturi se joacă în fața tranșeei noastre. Sunt lămâii, și aripile lor galbene au puncte roșii. Ce i-o fi adus până aici? Cât vezi cu ochii, nu e nici o buruiiană și nici o floare. Fac popas pe dinții unui craniu. Tot atât de neingrijorate ca ei sunt și pasările, cari de mult s'au obișnuit cu războiul. În fiecare dimineată se suie ciocârlii între cele două rânduri de tranșee. Acum un an, am putut vedea câteva chiar clocind și scotându-și puii din ouă... (pag. 130).

(Cum se produce războiul: discuția soldaților în tranșee):

— „De obicei, când o țară jignește alta, ripostează Albert, cu oarecare superioritate.

Dar Tjaden face pe prostul:

— O țară? Asta nu înțeleg. Un munte din Germania nu poate jigni un munte din Franța. Sau un fluviu, sau o pădure, sau un ogor.

— Ești nerod sau faci numai pe prostul? — bombănește Krapp. Nu așa înțeleg eu. Un popor jignește pe celalalt... .

— Atunci eu n'am ce căuta aci, — răspunde Tjaden. Eu nu mă simt jig-nit.

— Mai stă omul să-ți explice ție ceva, — zice Albert supărat. Dar cui îi pasă de tine, țărănoiuile?

— Păi atunci, cu atât mai mult pot să mă întorc acasă, stăruie Tjaden, și toți răd.

— Dar bine, omul lui Dumnezeu: e vorba de popor ca totalitate, va să zică Statul... , exclamă Müller.

— Statul, Statul... , glăsuiește Tjaden, plesnind din degete pehlivan; jandarmi, poliție, dări asta e Statul nostru. Dacă de asta vrei să-mi vorbești, să fii sănătos!... (pag. 199).

— „Trebuie să existe oameni cărora războiul le e de folos.

— Păi eu unul nu sunt dintre ăia, rânjește Tjaden.

— Tu nu, și nici unul din noi.

— Atunci cine? insistă Tjaden. Nici împăratului nu-i folosește războiul. El are tot ce-i trebuie.

— Nu spune asta, întâmpină Kat. Războiul n'a avut până acum. Și oricare împărat mai are nevoie de cel puțin un războiu, căci altfel nu se face celebru. Citește în cărțile sale de școală.

— Și generalii devin celebri prin războiu, zice Detering.

— Chiar mai celebri decât împăratul, confirmă Kat.

— Cu siguranță că sunt alți oameni cari vor să profite de pe urma războiului, mormăie Detering.

— Eu cred să e mai degrabă un fel de friguri, zice Albert. Nimeni nu-l vrea, și deodată războiul e gata. Noi nu l-am vrut, ceilalți afirmă același lucru — și cu toate acestea, jumătate lumea e încăerată... (pag. 201).

(Tancurile). — ... „animale de oțel ce nu pot fi rănite, cari strigesc morți și răniți... Ne scribulim în pielea noastră subțire, când se apropie de noi; în fața forței lor uriașe, brațele noastre devin fire de pae, iar granațele noastre de mână, chibrituri.

(Scurt, ce e războiul): Obuze, gaze asfixiante, și flotile de tancuri — strivire, zdrobire, moarte.

Dizenterie, gripă, exantematic, — sugrumare, ardere, moarte.

Tranșee, spital, morminte comune, — alte posibilități nu există... (pag. 271).

Vara anului 1918 e cea mai sângeroasă și mai grea din toate. Zilele stau ca îngerii investmântați în aur și albastru, inabordabili, peste inelul distrugerii. Toți cei de aci știm că pierdem războiul... (pag. 279)..

(Paul, eroul romanului, moare): — „A căzut în Octombrie 1918, într'o zi care s'a scurs atât de liniștită pe întregul front, încât comunicatul oficial s'a putut mărgini să anunțe că „pe frontul de vest nu e nimic nou... (pag. 282).

Mureșul

dlui dr. Florian Medrea

Mureșule, iedea de-argint șerpuitoare
Ce te pierzi haihui pe șesuri line,
Trist — în dimineți de neguri pline
Și vioi în dup'amiezi cu soare... .

Te strecoți mereu cu-aceiași lene.
Bun și fără revărsări păgâne... .
Valea ta e un belșug de pâine
Și de pajști verzi cu sânziene... .

Arareori te 'nșurii în potop.
Nu porți cu tine, nici un val de rdu... .
Iar sânge — doar Mihaiu la Mirisădu
Dacă ți-a dat rebel să guști vre-un strop.

Tu duci cu tine 'n fiecare val
Un murmur sugrumat de elegie
În tine parcă moare și învie
Tot ce-a fost vis și jale în Ardeal.

În primăveri cu zumzet viu de plug
Pe valea ta plâng numai doine rare.
Sunt tresăriri durute și amare
De când ne mântuiam, arzând pe rug.

Ai fost un martor, Mureșule bun
Suișului pe flori cu ghimpi de ieri,
Când n'aveam sărbători și primăveri
Decât în nopți târzii un vis străbun.

... Ci prieten potolit și solitar
Te-ai îndărjit alături de noi,
Și-ai chiotit când vremuri noi și noi
Am rupt în tândri jugul milenar

Te-ai bucurat cu fiecare val
Te simți în matedă astăzi renăscut... .
Ai înflorit la țarm cu flori de lut
Mureșule, apă din Ardeal... .

Bazil Gruia

Recenzii.

Adrian Maniu:

Drumul spre stele

Cartea Românească București 1930.

Titlul volumului „Drumul spre stele” indică celitorului un punct luminos, spre care va înainta în cele 210 pagini. Este vorba, prin urmare, de o înălțare, de o trecere, prin armonia versului, peste fruntariile realității, în sfera armoniilor astrale, în cer și vis. Acest sentiment este străveziu dela începutul volumului până la sfârșit. Rămâne să vedem intrucât și cum este realizat.

În prima culegere de versuri, „Lângă pământ”, publicată în 1926, dl Adrian Maniu era încă în stadiul de căutare de sine. Urmele maestrilor streini, ca Fr. Jaunnes, Baudelaire, Laforgue se puteau urmări cu ușurință. „Drumul spre stele”, deși înseamnă un pas înainte în această privință, are pe alocuri unele rămășițe de manieră: (vezi recenzia lui C. D. Ionescu „Gândirea”, XI, 2):

Între răzoare de spanac
Varză roșie, busuioc și ardei.

sau:

Ce e mai frumos e spanacul
Și pe urmă luna.
(Din Grădini de zarzavat, p. 63).

Pe când în primul volum autorul era puternic legat de pământ, smulgându-i frumusețe și aspecte interesante, în „Drumul spre stele” inspirația se lărgește și se îndreaptă spre alte câmpuri, cu luminișuri, de vrajă și jocuri de comori.

Față de moderniști, care-l consideră ca un stegar al poeziei noi, și față de tradiționaliști, cari văd în volumul de față o expresie viguroasă a autohtonismului, noi credem că dl Adrian Maniu este un romantic cu nuanțe de modernist, ceea ce vom arăta mai jos, după ce vom fixa punctele principale, în jurul cărora se grupează toate poeziile.

1. Un sentiment de neliniște metafizică în legătura cu Dzeu și moartea.
2. O înclinare continuă spre vis, legendă și ireal.
3. O atmosferă de descântec, vrajă și magie.

4. Fiorii unei poezii superstițioase și stranii (Vraje, În umbră).
5. Scepticism, resemnare (Blestem, Cântec de jale).

6. O predilecție pentru credințele populare și tradiție.

7. Un amestec de autohtonism și modernism, de misticism și vag.

Toate aceste probleme, prin natura lor și mai ales prin procedeul realizării, sunt dovezi că d. A. M. este un romantic. Totul este deslegat prin contrast: e un procedeu voit. Altfel nu se poate explica amestecul dintre frumos și urât, dintre viața ce înmugurește și moarte, dintre puritatea înaltului și putregiunea pământului. Această afirmație se poate susține cu proba întregului volum:

De ce se scutură pe ramuri floarea.

De ce urmează vara primăverii.

Apoi ți luadă capul feței spre știință.

Unul a despical un ochiu, altul obrazul

Un ochiu de cer și un obraz de floare

Un altul și-a înșipt întreaga mână

În creierul ce sămăna cu norii.

Iar eu am încercat să smulg un cântec.

(Lângă moarte).

sau:

Învieria cea mare e numai în vechi ci-

[mitire

Din putrezirea noastră în care sbuciu-

[mul se atind

O singură minune mai dănuiește în fire

Schimbarea hoiturilor în mireasmă de

[floare și lumind.

(Înviere).

Acest fel de a prezenta lucrurile, în poezie, nu este din cele mai fericite.

Discrepanțele dintre ceea ce place și încântă și ceea ce este banal și urât micșorează puterea de tărâie prin simpatie cu poetul. Posibilitatea confundării cu obiectul descris sau cântat este adesea înălțurată. Inegalitățile acestea turbură. Juxtapunerea frumozului și a urâtului, în loc să ne sporească vitalitatea, prin trăirea simpatetică, produce disonanțe supărătoare.

Contrastul este însoțit la dl A. M. de un alt procedeu, am putea zice, tot romantic: paradoxul, care, dacă se bucură de subtilități de gândire în filozofie (Hegel) în poezie nu aduce nimic frumos:

Am răs. Pământ în tine-i toată legea
Și adevărul nu-i nici în minciună
(Lângă moarte)

sau:
Sunt toate sufletele 'n tine, sau niciunul
[cine știe? (Strofe închinat).

Acest fel de a privi lucrurile atrage după sine în mod fatal neînțelegere, lăsând umbră și obscuritate sau duce la afirmării fără noimă:

Cea mai frumoasă stea e de hârtie
... Povestea în veci neînțeleasă și sfâr-
[șită. (Stea de iarnă).

sau:
Suntem părinții acestei din urmă morți
Cu gâtul sugrumat de răpirea pe care
[n'o înțelegem,
Așteptăm dimineața și nu putem s'o
[alegem
Milostivi cerșetorilor ce bat cu noi în
[porți. (In adâncuri).

Pe lângă aceste neajunsuri poetice, dl A. Maniu abuzează uneori de anumite cuvinte. Aminlesc doar trei: alb, rapită și salcâm. Poezii bune uneori păcătuiesc în această privință. Dau ca exemplu „Noapte“. O poezie remarcabilă prin claritate și sugestivă prin bogăția de simțire:

Dorul închise cartea și stinse lumina.
Afară salcâmii albi îmbălsămau ca o
[biserica grădina
O păsere încep să se vâieze rar.

Pe urmă a trecut în depărtări un scân-
[cet de car.
Și revărsarea de lună s'a înălțat tăcută,
Ca un disc de aur dintr'o icoană pierdută.
Din salcâmii albi se desprindea câte-o

[floare
Și așteptam veșnicia, în adierea trec-
[toare.

Când înflorise dorul alb în gândul meu
Și cuvintele fluturau căutând pe Dzeu.

In „Drumul spre stele“, dl Adrian Maniu se apropie mai mult de reali-

tățile românești. Basmul și legenda populară îi imprumută accente duioase. Fondul autohton prins într'o expresie vie și liniară se îmbină cu sentimentele și credințele poetului, pece-
tluindu-le originalitatea și frumuse-
țea nealterată. In acest sens se pot cita și comenta poeziile următoare: „Cântecul întâiului domnitor, Inmormântarea feciorului de don — care samă-
nă mult cu Moartea lui Fulger, — Mănăstirea din adâncuri, — Măgura cea mare și Șerpoaica“.

Poezia dlui A. Maniu din „Drumul spre stele“ se poate împărți în: poezie filozofică, pastel, baladă și elegie.

Filozofia sa, când nu-i scepticism și resemnare (ca în Blestem și Cântec de jale) este senină, cu sufletul amplu de rugă:

Inflorește Doamne — sufletul meu,
Cum infloresc salcâmii și mălinii.
Inapoiază-mi credința mea,
Cum întorci sborul pasărilor călătoare.
Muncește întreaga suferința mea
Cum trupul morților rodește plugul.
Înalță apoi — gândul meu,
Ca un fluture în floarea cerului,
Și pregătește-mi un sfârșit înseninat
Ca așfințitul blajin de azi.

Virtuozitatea poetică a dlui A. Maniu se reliefează, uneori atingând perfecțiunea, în pastelică. Aici autorul se egalează, realizându-se, în marele ritm al trecerii pururi creatoare, cum ar zice Heraclit. In această parte a poeziei sale este profund original. Antenele hipersenzibile ale gândului său prind subtilități și aspecte uimitoare. Intuiția poetică, dublată de o fină senzibilitate estetică, îl îndrumă spre colțuri de natură tănuită, umbroasă și plină de surprize plăcute. Peisagiul, la dl A. Maniu, îmbracă o haină specifică: nu este cel obișnuit, este adeseori străbătut de fâlfăire diafană, ce te pătrunde cu tulburarea frumozului de neliniste și înfiorare:

„Prin ceruri, pe o aripă de vânt,
A lunecat un porumbel de pădure, sau
[sfânt.

Poate, ca să spuie cântarea domoală,
Din miștea de aur, un greier i-a căzut
[în poală. (Arđtare, p. 47).

Fără cele opt cântece ale Salomeii, a căror apariție aici este inexplicabilă, „Drumul spre stele“ înseamnă o treantă mai sus, în năzuința spre pierdere în marea cântare a armoniilor interspatiale.

Ilarie Crăineanu

pean, iar restul pe cel asiatic. Până în 1925 regiunile siberiene au fost rudimentar exploatate. De atunci însă printr'o muncă încordată și sistematică exportul a fost într'o continuă creștere ajungând în 1930 la 531 mii standarzi față de 289 câți erau în 1925. In felul acesta Rusia este țara care poate satisface orice cerere de lemne, oferite cu 25% mai puțin decât restul țărilor exploata-
toare.

Ținând seama că suprafața de teren împădurite de care dispune Uniunea sovietică reprezintă aproximativ 40% din pădurile aflate în zona temperată și că acest nou dumping e numai o complectare, o măsură diversă, pentru realizarea planului quinquenal, complectare care va grăbi falimentul economic al câtorva state în plus pentru a-și realiza industrializarea agriculturii, după care se va începe lupta de supremație între ea și ultimul rest al statelor europene industriale: Anglia, Franța, Germania, etc., — nu e greu de bănuț ce va fi Europa de mâine.

Problema ce-o ridică o asemenea viziune este că Rusia reprezintă oare

o evoluție în drumul căreia orice stăviliri se frâng sau e numai o atitudine a câtorva ambițioși descree-
rați? In cazul întâi orice reacțiuni sunt explicabile dar sunt inutile. Cât pentru rest el singur merită să fie luat în seamă. Căci dacă în lumea capitalistă, care nu e nici ea atât de rea cum își închipue unii, mai sunt încă rezerve cari ar putea reface greșelile trecutului, printr'o totală revizuire a concepțiilor ei economice, în care interesele statului să se armonizeze complet cu acela ale individului, — atunci orice întârziere e o victorie pentru partea adversă.

Dumpingul de lemne e o dovadă mai mult că Rusia nu înțelege să renunțe la planul ei de a ruina țările capitaliste. O reacțiune a acestora, dar numai în condițiile arătate mai sus, se impune. Pentru această ar fi nevoie de o Europă federalizată. Rămâne de văzut dacă ea va putea fi înjghebată în spiritul concepțiilor capitalistoburgheze sau va fi precedată de triumful proletariatului flământ și însetat de libertate.

C. A.

REGELE

Il trăim cu toată vigoarea tinereții. Il surprindem cu înfiorare tot sbuciumul gândului Lui înfăptuitor. Simbol al primăverii existenței noastre, dârz și drept, Regele nu va inclina balanța la azul strigătului a-surzitor al canaliei cluburilor ciocoiești.

Regele țăranilor care s'a identificat cu aspirațiile lor legitime, a înțeleș pe deplin senzul nou al istoriei românești, făcându-se expresia cea mai înaltă a vrierii și dorințelor mulțimii.

Tinerețea ardeleană nu cunoaște îndoiala mistuitoare de crezuri și crede cu toată tăria sufletului ei în misiunea Lui istorică.

Regele Carol al II-lea încorporează simbolic toate nădejțile noastre de mai bine într'o Românie mai fericită, mai bogată și mai puternică: România Nouă.

Energiile noastre impletite într'o solidaritate de fier fac zid în jurul Lui.

Trăiască Regele Carol al II-lea.

Blond sau castaniu

Până acum eram în dilemă dacă sunt preferabile femeile cu părul blond sau castaniu. Dar tutunul bun trebuie să fie neapărat blond, chiar blond deschis. Sunt de părerea Anitei Loos: Gentleman prefer blonds. Asta în ce privește tutunul. Pentru că în ce privește femeile, nu-mi displac nici cele cu părul castaniu.

Când am aflat că la debite au apărut primele țigări denicotinizate, foarte mulțumit m'am dus și m'am aprovizionat pentru o săptămână întregă pentru că se realizase o veche dorință a mea: să am țigări nevătămătoare sănătății mele șubrezite.

Dar cât de mare mi-a fost mirarea! Țigările mele blonde au devenit prin denicotinizare cafenii închise. Descoperirea aceasta a curmat toată bucuria mea.

In aceeași zi m'am întâlnit cu un prieten foarte priceput în ale tutunului și i-am expus decepția asta a mea! A răs de mine și mi-a spus că la fel ca și toți ceilalți oameni, nu mă pricep în ale tutunului.

— E o mare eroare! mi-a spus el, ca să se creadă că culoarea deschisă a tutunului este o dovadă deplină a calității tutunului. Din contră țigările egiptene și macedonene cu adevărat fine sunt cafenii, chiar ruginii, iar cele mai fine țigări de foi Havana au culoarea cafeniului închis.

Mi-a arătat și câteva țigarete egiptene care într'adevăr erau foarte cafenii aproape tot așa de castanii ca și țigaretile „Fumosan“. Apoi, mi-a explicat priceputul meu prieten, că culoarea tutunului depinde de fapt de regiunea în care crește și că cu cât razele solare sunt mai puternice cu atât e mai cafeniut tutunul. Fii deci pe pace, încheie prietenul aceste lămuriri, că țigarea e cafenie, pentru că asta dovedește că e cu atât mai superioară.

M'am plâns totuși mai departe, spunându-i că țigările denicotinizate nu-mi plac totuși atât de mult ca celelalte. Prietenul zâmbi.

— Spune te rog, mă întrebă el, ti-a plăcut prima țigară pe care ai fumato când ești de 15 ani?

— Nicicum pentru că mi-a făcut chiar rău.

— Și când ai trecut dela o calitate de țigări la alta ti-a plăcut?

— A trebuit mai întâiu să mă obișnuiesc cu noua calitate.

— Ei vezi, și cu țigările „Fumosan“ trebuie mai întâiu să te obișnuiești. Abia peste 2 zile să-mi dai răspunsul tău definitiv.

— Nu mi-a trebuit 2 zile.

Dela a 20-a țigară am început să apreciez pe deplin gustul țigării „Fumosan“ și de două săptămâni nu mai fumez decât țigări denicotinizate.

Azi mi-a oferit cineva o țigară obișnuită. Am aprins-o, am gustat-o, am miroșit tutunul și nu mi-e rușine să mărturisesc:

Nu mi-a plăcut.

Discret am aruncat-o.

Un dumping nou

Concepția noastră despre stările din Rusia sovietică a suferit în ultimii doi ani radicale transformări. Dela micalitul cu cisme înglodate, cu vestimente roșii și cu cuțitul în dinți, incendiar și profanator de cadavre sau dela agenții purecători, gata oricând, în schimbul unei sume de bani, să organizeze o manifestație inutilă, a trebuit, datorită realităților, să ne împăcăm cu ideea că Rusia a trecut bruce la muncă acerbă, înglobată în cadrele unui vast plan de refacere economică, bazat pe principii colectiviste, refacere care servește astăzi ea însăși ca armă de propagandă, de dărâmare și cucerire a lumii capitaliste

Având brațe de lucru suficiente și minim retribuite, pentru realizarea faimosului plan de 5 ani, Rusia a trecut la acea concurență sălbatică de materii prime endemice pe cari sub formă de dumping le-a aruncat pe toate piețele europene. Inceputul l-au făcut cu petrolul minând în primul rând exportul românesc și tulburând grav interesele marilor trusturi americane cari păreau până atunci stăpâne pe piața europeană. In ritm accelerat a urmat apoi dumpingul de cereale. Consecințele lui pentru statele agrare europene au fost catastrofale. Exportul de cereale a scăzut până la 60%, iar cel efectuat

este nerentabil Măsurile ce s'au luat până acum pentru a contrabalansa o asemenea acțiune au fost minime Statele europene direct interesate s'au mulțumit să discute problema într'o serie de conferințe cari toate s'au terminat cu o rezoluție, un comunicat și cu un banchet Nu trebuie să scăpăm însă din vedere faptul că România, prin glasul autorizat al dlui V Madgearu, a făcut numeroase eforturi spre a ajunge la soluții practice, formulând așa zisele tarife preferențiale, în baza cărora statele industriale europene să prefere produsele statelor agrare și invers, tarife cari până acum n'au putut fi puse în practică. Astfel deși noua recoltă se anunță abundentă exportul e complet desorganizat. Prevederile noastre bugetare la acest capitol, cel mai important, vor fi dezastruoase. Dar concurența rusească nu s'a oprit aci. Presa engleză și germană aduce vești alarmante referitor la un nou dumping, acela al lemnului. Știrea a produs consternare în țările scandinave, în Letonia și Polonia, ale căror interese vor fi grav atinse.

Dumpingul de lemne va fi mult mai intens și mai sortit isbânzii decât celelalte două, Rusia dispunând în total de o suprafață de 618 milioane hectare pădure dintre cari 150 milioane se găsesc în teritoriul euro-

Rugăm insistent pe onorații noștri abonați să ne trimită derizoria sumă de Lei 200 cât face costul anual al abonamentului la ziarul nostru. Suntem un ziar ce trăește exclusiv din sprijinul ce ni-l acordă cetitorii noștri prin plata regulată a abonamentului, fără care nu putem învinge greutatea de ordin material care încearcă în mod inerent existența ori cărui ziar.

Maxim Gorki și intelectualii Europei

Poziția intelectualilor față de evenimentele din Rusia și de prima încercare de a realiza socialismul practic la un popor de 150 milioane, realizare care va forma avangarda și modelul muncitorimii din toată lumea, se dovedește plină de contradicții. În Apus se aude tot mai des lozincă: „neimixtiune în afacerile sovietice“, războiul civil în cazul unei coaliții europene antisovietice“, etc., etc. Nu numai Internaționala III dă linii conducătoare muncitorimii socialiste din toată lumea. Sprâjinul armat și financiar pe care Franța, Statele-Unite și Japonia l-au dat într-o dulce colaborare generalilor albi pentru sugrumarea Revoluției din Octombrie 1917 în războiul civil, care a devastat Rusia până în preajma lui 1923, arată, că Apusul are tot interesul ca sistemul nou inaugurat de soviete să dea gres. Nu mai începe nici o îndoială: e o luptă pe viață și pe moarte între două sisteme politico-sociale diametral opuse. Construcția noului sistem a început de fapt în 1923, primind o moștenire grea: rănilor războiului mondial 1914-1917 și rănilor atroce ale unui război civil, în care generalii albi au fost hrăniți gras cu munițiuni franco-engleze și cu bani apuseni. În 1923 s'a intrat pe linia mare a noului sistem. Rezultatele sunt mai mult decât nămitoare. Până în 1928 s'au vindecat rănilor războiului civil. În Octombrie 1928 s'a introdus economia sistematică, o regrupare a forțelor economiei după un plan, care să dea rezultate maxime pentru întreaga populație muncitoare. Vestitul plan de 5 ani. Numai în 2 ani rezultatele au fost așa de bune, încât faptele vorbesc în locul vorbelor. Exportul de cereale a fost reluat și a ruinat țările dunărene cu o producție agricolă primitivă. Dacă până în 1933 nu se realizează marea coaliție armată europeană contra Sovietelor, atunci se poate spune bătrânului capitalism: Vae victis!

O bună parte din intelectualii Europei sunt de fapt de partea experimentelor, care se fac în Rusia. Au accentuat-o în nenumărate rânduri. Dar în procesul de naștere al unei lumi noi sunt episoade grele, dureri neînchipuite. Sabotaj, educație perimată, suspinul după lumea veche. Contra acestor greutăți se acționează cu energie. Nu poate fi îngăduită anihilarea muncii a 150 milioane de muncitori pentru a se salva viața câtorva zeci de mii de laudatores temporis acti.

Maxim Gorki n'a fost întotdeauna de partea lui Lenin. Relațiile lor durează fără îndoială mult dinaintea Revoluției celei Mari. Operele complete ale lui Lenin — 14 volume compacte în limba germană — și ale lui Gorki, conțin scrisori și material documentar al prieteniei lor. Școala pentru educația teoretică a muncitorilor revoluționari pe insula Capri în Italia — unde Gorki avea sejurul permanent împus de tuberculoza mizeriei tinereții lui — a fost fondată în colaborare și cu Lenin. Dar în epoca hotărâtoare Februarie-October 1917 drumurile lor s'au despărțit. Tactica hotărâtă de Lenin pentru această grea perioadă l-a despărțit de Gorki. Au fost ciocniri grele. După reușita tacticii leniniste, Gorki n'a luat drumul Apusului, pentru a face cor cu calomnia emigranților albi sau zisi revoluționari. A rămas în Rusia și a avut grija muzeelor, a operelor de artă și a culturii în furtuna războiului civil și a revoluției. După liniștire, a plecat cu plămâni tuberculoși în bătaia soarelui italian, pentru a-și termina opera scriitoricească. În 1929 a revenit în Rusia. A văzut rezultatele. Elanul muncii și al Construcției.

Scurtele episoade cu decimarea, închiderea sau exilarea câtorva zeci

de mii de saboteuri la o populație de 150 milioane găsesc o lipsă de înțelegere cu totul remarcabilă la intelectualii Europei. Observă cu o grabă suspectă paul din ochiul Sovietelor și uită bârna ochilor naționali. La ei în Europa ar fi paradisul și dincolo de Eurasia infernul. Uită închisorile naționale, care gem de oameni politici, milioanele infometate de șomeri.

Contra spânzurării a 48 de saboteuri în Rusia sovietică s'a lansat un apel de protestare semnat de multe degete celebre. Drept răspuns ia acest protest ipocrit Maxim Gorki adresează o scrisoare deschisă către intelectualii humaniști și democrați ai Europei: „sunt adânc convins, că printre drepturile omului nu există dreptul la tâlhărie, în deosebi, dreptul la crimă împotriva populației muncitoare. Faptele murdare ale celor 48 imi sunt prea bine cunoscute și știu, că ele sunt cu mult mai criminale decât faptele proprietarilor de măcelării din Chicago descriși de Upton Sinclair în romanul său „Noroiul“. Organizații sabotajului au provocat mânia dreaptă a populației muncitoare în contra căreia era îndreptată conjurația lor josnică și au fost spânzurați în urma cererii unanime a muncitorilor. Eu consider această spânzurare pe deplin îndreptățită. E o justiție a poporului, care trăește și muncește în condițiuni grele, construind eroic și cu succes un Stat al Muncii“.

„Impotriva războiului, împotriva acestei fapte enorme, groaznice și fără sens, apărătorii Drepturilor Omului n'au protestat. Proiectul Uniunii Sovietice depus de către Litwinoff la Liga Națiunilor în Geneva pentru o dezarmare completă și generală n'a fost sprijinit de către umanisti. În anul 1918, Francezii, Englezii și Americanii, după înfrângerea Germaniei, au întreprins un atac banditesc împotriva Rusiei devastate de războiul civil, pentru a o transforma într-o colonie și s'o jefuiescă, după cum au jefuit Germania. Umanistii nu au luat în considerație această faptă.

„Apărătorii „Drepturilor Omului“ nu au auzit, cum generalul francez d'Esperey spunea soldaților săi: — Rușii sunt barbari și criminali. N'aveți nici o milă cu ei! Impușcați-i, începând cu țărani și sfârșind cu cei mai înalți conducători!“ Nu-i așa? Umanistii sunt oameni ciudați. Evenimentele din India, China, Africa și Palestina nu-i indignează. Nu se indignează nici în contra lucrurilor, care se petrec în casa lor proprie, împotriva creșterii instinetelor zoologice ale naționalismelor, antisemitismului și xenofobiei. Sunt indifereți și față de dramele și tragediile, care se petrec aproape zilnic în vechile clădiri stropite cu sânge ale statelor burgheze.

„Față de ceea ce se petrece în toată lumea, umanistii și apărătorii drepturilor omului nu se interesează decât pentru un singur punct geografic, pentru ceea ce se petrece în Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. Este în cel mai înalt grad ciudat, că ei — oameni luminați — găsesc de cuviință să creadă în fabula de prost gust, că dictatura din Rusia ar fi exercitată de o singură persoană. Este lucru cunoscut, că energia concentrată a multor milioane de muncitori și țărani, exercită această dictatură, energie organizată de genul lui Vladimir Lenin și de forța spirituală a școlarilor și prietenilor săi.

„In masa muncitorilor Uniunii Sovietice s'au găsit și câțiva trădători și spioni ai vechilor domni ai țării, care ar dori așa de mult să-și restabilească vechile lor drepturi de proprietate. Acești domni de odinioară sunt sprijiniți de capitaliștii Europei. Sunt sprijiniți, în speranța

de a-și mulțumi ulterior pofta lor bolnavă și exagerată de profit personal.

„Ce dorește această mică clasă? Ar dori să se așeze încă puțin pe grumazul altora și să consume dintr'o muncă străină. Nițeluș. Nici ei nu mai nădăjduiesc pe o perioadă prea lungă. Se înarmează, pentru a-și asigura o viață privilegiată, încercând să trimeată din nou milioane din muncitorii, țărani și sclavii lor coloniali într'un războiu contra unei țări cu o populație de 150 milioane și cu o armată, în care fiecare soldat știe pentru ce se luptă. În toată istoria ei, burghezia nu și-a arătat niciodată mai cinic și mai murdar neomenia!“

„De ce își descoperă burghezia în ultimii ani cu cinism și nerușinare neomenia ei? La această întrebare, dă un răspuns clar fostul deputat conservator Arthur Hopkinson. Scrie cu o „sinceritate cuceritoare“: ceea ce trebuie scos în evidență pentru informația cititorului cu deosebire, este faptul, că ar fi prosteste să ne prefacem în privința reușitei planului de 5 ani. Realitatea arată: planul a fost în multe domenii deja depășit. Mă străduiesc din toate puterile de a face atent pe cititor să se ferească de eroarea, de a crede într'un succes al planului de 5 ani, deoarece de fapt are până acum acel succes, care-l transformă într'un pericol pentru întreaga lume civilizată.

„Hopkinson descrie cu spaimă perspectivele transformării Uniunii Sovietice într'un Stat independent de capitalismul mondial. Cu spumă la gură chiamă la un războiu contra Sovietelor. Urletul lui de lup este provocat de teama unui Stat sovietic independent de capitalismul internațional.

„Teama exploatărilor este cauza urii contra Uniunii sovietice. Domnilor umanisti, îngăduiți o întrebare naivă: de ce nu protestați contra unei ordini stabilite, care îngăduie unei minorități numerice și imorale să dispună de viața majorității, s'a otrăvească cu vicile ei, s'o menție în săracie și ignoranță, să trimită milioane pe câmpurile de războiu pentruucidere reciprocă, să risipească pentru înarmări cantități imense de metale și alte bogății, comori, care aparțin poporului, muncitor și care ar trebui să-i asigure viitorul lui?“

„Nu vi se pare, că această ordine lipsită de sens este o piedică la progresul culturii generale omenesti la care visați platonice?“

Apelul lui Maxim Gorki nu poate rămâne fără răspuns printre intelectualii români. Un nou războiu mondial se apropie. Nourii tot mai grei se ivesc la orizontul păcii actuale, pace înarmată până în dinți cu avioane, gaze asfixiante și munițiuni. Până în preajma războiului mondial se vorbea meru: pace, pace, pace. Peste noapte s'au trezit cu războiul și n'a mai rămas vreme decât pentru a se lua pușca și a participa la măcelul general. Promisiunile frumoase s'au uitat ca prin farmec. Greva generală, refuzul creditelor de războiu, războiul civil — nimic, nimic, nimic. România este cu deosebire interesată. Noi vom avea soarta Belgiei. În Polonia și în România va avea loc măcelul capitalist-sovietic. Cu ce vom răspunde? Proiectul de desarmare generală a fost înmormântat la Geneva. În această luptă de epopee și de distrugere de partea cui vom fi? Ne vom lăsa târâți într'o conflagrație mondială unde n'avem nimic de pierdut și totul de câștigat în neutralitate? România doarme. Se va trezi din somnolență numai în sgomot de tunuri, bomba aeriene și gaze asfixiante? Nu va fi prea târziu?

P. M. B.

Despre Partidele Politice, Patriotism și Popor

Criza economică potențată până la ultima limită, criza de guvern, sărbătoarea Paștilor și primăvara care resuscită toate energiile noastre latente, ar constitui suficiente motive pentru un efort festiv din care să se desprindă o savantă și erudită sinteză a situației, un studiu politic sau sociologic în care să se topească realitățile momentului, privity, cel puțin pentru uzul curioșilor, sub specie aeternitatis. Tot ceia ce ai gândit, simțit și adunat cu sârguință de albină, ar trebui să consumi pentru folosul contemporanilor, dacă nu vrei să te faci de răs de sărbători! Este indiferent despre ce vrei să scrii. Esențialul constă în a da scrisului timbru festiv. O definiție a partidului politic, o atitudine în chestiunea uniunii vamale austro-germane, un comentariu tehnic pe marginea tranșei a doua a împrumutului de stabilizare și a stabilizării însăși, despre patriotism, popor, individ, familie, monarhie sau oricare altă instituție de bază a societății noastre, orice a-i încerca să formulezi nu valorează nimic dacă nu te înarmezi cu 5-6 citate măcar și dacă tot ceea ce există sub raport structural nu este considerat ca universal și general-valabil. Caracteristica articolului de gazetă sau studiului festiv se poate rezuma astfel: Societatea așa cum se prezintă în totalitatea ei cu toate instituțiile care-i normează existența, cu toate tradițiile și eresurile ei este perfectă, iar omul care trăiește într'însa este un măgar! Noi însă, n'o să ținem seamă de acest obicei, ci o să dăm buzna așa în realitate și vom înregistra-o așa cum ne convine.

În primul rând nu ne-am propus a face știință (ar fi prea neserios pentru vremurile noastre și mai ales să facem știință după concepțiile și metodele neroade de astăzi) și prin urmare suntem scutiți de definiții. Discutăm pur și simplu, dela suflet la suflet, fără nici o prejudecată, cu cei mulți sau mai precis cu cei foarte mulți, pentru care sărbătorile n'au decât un vag senz religios, discutăm omeneste cu acei pe care noi îi iubim sincer și nu numai la Paști și Crăciun, cu acei pentru care luptăm chiar cu sacrificiul bucuriilor și plăcerilor tinereții noastre, cu acei pe care-i îndrăgim și pe care vrem să-i ridicăm la o viață mai demnă și mai bună chiar cu prețul pauperității noastre voluntare.

Din toată frământarea veacului acesta se desprind trei probleme centrale care se înfing dureros în conștiința noastră: partidele politice, patriotismul și poporul. Trei afluenți ai vieții, care alimentează fluviul mare al spiritualității omenesti, trei stâlpi masivi pe care se clădește fericirea și mizeria noastră.

În regimul democratic, partidele politice se nasc din nevoile celor mulți și mizeri și se macină din cauză unică a nemulțumirii celor puțini și vesnici fericiți. Este un fenomen paradoxal, de pură esență democratică. Să luăm un exemplu apropiat. Partidul național-țărănesc. S'a născut ca o reacțiune firească a maselor țărănești, oropsite și comprimate în expansiunea lor economică de un regim de opresiune bancară și industrială. Ce trebuia să facem? Să întrebăm toate mijloacele, pentru a ridica nivelul vieții materiale, morale și intelectuale a păturii țărănești, — să neglijem nuanțele imperceptibile de program pe care țărani nu le vor percepe niciodată, (și bine fac) să încadrăm puterea noastră în principiul forței direct creatoare și să nu țintim decât progresul imediat al colectivității țărănești indiferent de vâzoleala adversarilor. Am făcut, este adevărat toate eforturile pentru realizarea dezideratelor țărănești. dar

rezultatele n'au fost la înălțimea prevederilor noastre din două motive:

1. Criza economică mondială care a izbit în primul rând agricultura.
2. Grupul minor al nemulțumirilor ne-a încadrat într-o steapă formulă: competență, cinste și legalitate.

Am câștigat procesul optanților unguri prefătat de adversari, am reperat succesul dela Haga, am stabilit moneda și am adus parale în țară, ne-am consultat și certat cu aproape întreaga Europa pentru crearea de bușeilor și a unui plan rațional de rentabilă desfacere a produselor agricole, am protejat industria cât s'a putut, am cumpulat în noi toate metodele economice pe care regimul democratic burghez le poate pune la dispoziția guvernanților în toată ciudata lor incoerență, am lăsat deplină libertate individului și i-am pus zăbala în gură în interesul demnității și patrimoniului lui. Dar ce dracu n'am făcut?! Și totuși, grupul celor puțini, răi, fericiți și veșnic nemulțumiți ne-a legat de picioare formula: competență, cinste și legalitate. Un rebus spiritual și moral abracadabrant, pe care îl poți învăța și răstălmăci de o sută de ori pe ceas și care este în stare să-ți macine 100 de tribuni într'un an. O greșală capitală a noastră a fost, că am transformat entuziasmul pus în mișcare cu atâtea sacrificii și elanul creator al masselor, într'o luptă dialectică cu târgoveții cluburilor bucureștene.

Dela programul radical, am ajuns la programul de nuanță pe care mascele țărănești l-au scăpat din încordata lor atenție inițială. Și cruzând adversarii de neplăcerea decăderii iremediabile, am făcut o dureroasă experiență. Nu strică. Ceiace putem noi să facem, nu va fi prea târziu nici peste 10 ani. La urma urmelor, nu ne vine greu s'o luăm dela cap. Inșă mâine, vom înlocui brusc formula: competență, cinste și legalitate, formula de esență conservatoare (i-am putea zice reacționar-capitalistă) și nu ne va interesa decât un singur lucru: progresul imediat și vizibil al masselor prin mijloace operante direct. Dialectica talmudică a dreptului vom înlocui-o (cu toată supărarea celor puțini și fericiți) cu principiul forței politice disciplinate pusă în serviciul mulțimii prin mijlocul cooperăției impuse și generalizate. Și atunci am isprăvit cu mascarada revenirilor penibile.

Patriotismul nu este o doctrină adică un sistem de gândire politică. Este o atitudine mistică în compoziția căreia intră: un teritoriu mai mult sau mai puțin limitat, o populație așezată de oarbele nevoi ale firii pe teritoriul amintit și o salbă întreașă de tradiții și de eresuri plămădite de om în luptă cu natura.

Cei mulți nici nu iubesc, nici nu urăsc patria și tradiția ei, ci trăiesc după obiceiurile sedimentate veac după veac în conștiința lor rudimentară. Cei mulți nu sunt patrioți! Pentru ei, ubi bene, ibi patria. Fanatismul lor se oprește pe muchia de deal cu care orizontul încheie hotarul copilăriei lor sburdalnice. Ca să devină patrioți ne-ar trebui o întreagă revoluție a minții și a bunăstării lor materiale. Ar trebui să alungăm umbrile călătoare ale mizeriei, să-i apropiem de noi sub toate raporturile, să-i altfel noi și ei rămănem două realități perfect distincte și justapuse mecanic. Deocamdată suntem patrioți numai noi, cei puțini, fericiți și conștienți. Acolo unde este sărăcie și mizerie, solidaritatea trăiește pe vârfuri de spadă.

Poporul este echivalent cu masa, minus o minoritate conștientă, instruită și perfect organizată în scopul intereselor ei. Poporul este amorf. O grămadă de oameni, risipiți de nevoile de trai pe un teritoriu anumit sau dincolo de limitele lui, fără puterea organizației. Așa se explică de ce revendicările populare iau o formă concretă la răstimpuri largi și în majoritatea cazurilor violente. Poporul face istoria cu sudoare și

sânge, în timp ce minoritatea conștientă și-o însușește. Ceiace pare mai ciudat este faptul, că această masă amorfă, este creatoarea întregului edificiu al civilizației existente sau rolul ei în devenirea istorică a spiritului uman este așa covârșitor, că insul dispăre aproape, chiar când îl botezăm și etichetăm după tipicul nostru cu epitetul de geniu.

Aceste realități: partide politice, patriotism și popor, se desfac ca trei laturi ale unui triunghi, cu trei fațete diferite, care refuză să se închege într'un tot armonios. Cel puțin până acum! Cine le-ar putea închege într'o construcție indestructibilă? Forța disciplinată și ridicată pe planul conștiinței noastre morale, forța încadrată în disciplina rațiunii iscoditoare de forme perfecte în natură! Numai forța va putea elimina miolăiturile stridente ale insului, din simfonia monumentală a ansamblului. Ea, va putea crea și orândui această simfonie.

Petre Țuța.

P. S. Toți „bărbații bine“ adică politici în țara aceasta susțin că suntem o țară bogată, un paradis al naturii dar n'avem conducători. Conducători avem dar ni-i mănâncă fripti sistemul social-economic îmbătrânit în care se mișcă. De altfel, nici nu suntem o țară bogată!

Bogăția unei țări constă în puterea productivă a muncii organizate și nu în bogățiile naturale ale solului și subsolului. „Munții noștri aur poartă, noi cersim din poartă'n poartă“. Precis. Dar economicește precis! Să lăsăm la o parte latura sentimental-patriotică. Se poate organiza munca națională, oricât de limitată ar fi energia noastră etnică, pentru a-i mări productivitatea? Cum să nu! Prin ce mijloace? Printr'unul singur: cooperăția silită, impusă de un partid cu dragoste de popor, ale cărei efecte să se resimtă printr'un progres apropiat și palpabil în viața materială morală și intelectuală a celor mulți.

Dacă ne gândim bine (mai ales lăsând vina noastră la o parte, întrucât am protejat prea mult „boierii țării“, atât prin mentalitatea noastră revoluționară, cât și prin structura noastră programatică și ideologică suntem singurul partid din România care prin aplicarea directă și radicală a programului său poate avea monopolul puterii și soluția integrală a crizei actuale. Noi credem sălbatic lucrul acesta indiferent de opiniile voiajorilor pripiti, care așteaptă cu gura căscată schimbarea de regim. O pauză poate n'ar strica. Când am relua activitatea, am lichida definitiv procesul de deparazitare biurocratică și am termina pentru totdeauna cu clasele sterpe și cu profitul parazitărilor hrana lor de toate zilele. Am descătușa definitiv organismul robust al nației din lanțurile mizeriei și întunerului.

No. 1351—1931, cons.

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 18 Mai 1931 la ora 10 se va ține licitație publică la Primăria orașului Mercurea-Ciuc în fața Comisiunii de licitații pentru darea în antrepriză pe credit a lucrărilor de asfaltare, începute și neterminate în cursul anului 1930, pe suprafața de 5116 m. p. în valoare de Lei 1.579.924 adică: Unmilioncincisuteșaptezecișinouămiiouășutedouăzecișipatru Lei conform caetului de sarcini referitor. Termenul de executare este 2 luni de zile.

Garanția va fi 6% socotită după suma totală a ratelor anuale.

Plata lucrărilor executate se va face în 16 rate egale în timp de 8 ani.

Caetul de sarcini se poate vedea între orele oficiale în biroul serviciului tehnic.

Licităția se va ține conform dispozițiilor legii asupra contabilității publice.

Mercurea-Ciuc, la 3 Aprilie 1931.

Ing. Gh. Gondoș m. p. s. s. tehnic. Victor Faroga m. p. primar.

Revizionism

Italia și revizionismul

Italia, alături de aliați, iese ca țară învingătoare din războiul mondial. Succesele militare, victoriile și campaniile glorioase ale surorii noastre, Italia le cunoaștem prea bine și trecem peste ele fără comentarii!

La stabilirea tratatelor de pace ale războiului mondial a contribuit și Italia și astăzi totuși, ne întrebăm, se poate oare ca Italia să fie împotriva acestor tratate la înfăptuirea cărora a luat și ea parte? Și totuși se pare c'ar fi! Pe semne că Italia a uitat injuriile și calomniile murdare ale vecinilor unguri, cari în preajma războiului mondial printre injurăturile, „de caracter specific asiatic“ tipau contra macaronarilor: „A basso Italia“, „Olasz kutyak“ (câini de italieni), „Olasz bestiak“ (bestiile de italieni), „Italia lase“, etc. Recomandăm fraților italieni, pentru reîmprospătarea memoriei și atmosferei de prietenie maghiară, citirea ziarelor maghiare din 1915, cari uzau de termenii citați, pentru manifestarea deosebitei lor prietenii pentru Italieni. Astăzi, aceleași ziare vorbesc în termenii cei mai aleși despre generoșii prieteni italieni, despre vrednicii urmașii ai lui Romulus și Remus și despre marele Caesar al timpurilor moderne, care este Ducele și pe care Ungaria ciuntită a avut deosebita fericire să-l decoreze cu „medalia cruce de clasa întâi“. Bravul duce trebuia decorat, doar și în războiul mondial s'a purtat ca un erou, primind două răni pe front alături de Unguri, pardon, alături de aliați!

Dar timpul trece, prietenii vechi se uită și altele noi le iau locul. Așa-i, poate, și cu prietenia italo-maghiară!

„Macaronarii“ de ieri, se bat pe burta cu prietenii de azi, făcându-și vizite reciproce la Budapesta și la Roma. Atitudinea Italiei în chestiunea revizuirii tratatelor de pace pare a fi foarte curioasă, dar sinceră în orice caz nu poate fi. Anumite interese de ordin economic și industrial îi leagă pe Italieni de Unguri, iar cei dintâi profită cu vârf și îndest de această prietenie.

Italia, nicăieri n'ar găsi o piață mai bună, decât în vecina Ungarie, unde își poate plasa anumite produse industriale ferite de orice concurență a sovinișmului maghiar, care pe vecii vecilor va putea visa și ofta după defuncta „coroană a Sf. Ștefan“. Iată explicația prieteniei Duceului cu viclenii prostănaci ai lui „Arpád apánk“. În sfârșit, ce-l interesează pe Duce sau ce-l costă câteva declarații platonice de dragoste față de Unguri, când știe, că prin aceasta-i ține în șah pe Sârbi, iar pe Francezi îi șantajează.

Astfel ajunge Ducele să facă senzaționala declarație din 27 Martie 1928 în „Daily-Mail“, prin intermediul lordului Rothermere. Declarația prin care spune, că se aliază cu aceia cari sunt pentru revizuirea Trianonului, pentru că „un tratat de pace nu poate fi un mormânt“ etc.

Iar în 27 Oct. face următoarele declarații: „politica noastră pentru revizuirea tratatelor datează încă din 1928 și ea nu implică numai un interes italian, ci unul care privește lumea întreagă. Nu există lucru mai absurd, decât ideea imobilității tratatelor“.

Prietenia ducelui cu Ungurii prin de rădăcini mai adânci, după vizita lui Rákosi Jenő la Roma în 1928 Sept., după ce se întâlnise la Veneția cu lordul Rothermere. Rákosi este primit de Mussolini, care-i promite tot sprijinul pentru cauza al cărei messenger era, iar acesta îl asigură pe Duce, „că de când se cunoaște istoria omenirii, n'a fost o cauză mai dreaptă, decât cauza națiunii maghiare“. Și ducele părea convins, gândindu-se la fructul prieteniei maghiare, atât de prețios pentru frumoasa țară a portocalelor și a lămâilor de aur. Ducele o fi vrând revizuire, dar cu condiția, ca dintr'a lor să nu se revizu-

iască nimic! Crede oare poporul italian, că Ungurii cu toată prietenia lor, ar putea uita vreodată frumosul Fiume? Acel Fiume, care pe vremuri era unicul port al Austro-Ungariei și care deschidea Ungurilor o porțiță spre apele albastre ale Adriaticii și mările frumoasei Mediterane. Iar într'un caz de revizuire, cu toată prietenia ce-o au azi față de Italieni, Ungurii n'ar lăsa acest port în mâinile și stăpânirea prietenilor lor. Și declarațiile ducelui Mussolini făcure pe Unguri să-și piardă capul de bucurie. După o lună, când un grup de senatori și deputați italieni fac o vizită prietenilor dela Budapesta, sunt primiți cu cele mai vii și mai demonstrative manifestări de prietenie. Pentru prietenia și simpatia italienilor se face o procesiune și-o manifestație grandioasă, la care participă un uriaș tumult de norod și gură căscă adunat la ordinele puternicilor zilei. Și astfel se împrieteniră dușmanii de ieri.

Cirmeni, senator italian, dorește Ungurilor, „Să dea Dzeu, ca ziua revizuirii să nu fie departe“. Cardinalul Van Rossum trimite veste, „că prin rugăciuni fierbinți va cere lui Dzeu, ca poporului maghiar să i se facă dreptate“. (Pe semne că acest popă cardinal a uitat rugăciunile antecesorilor săi: „Et salve nobis Deo a sagittis Hungarorum!“). Balbina Guiliano Facchimetti, Mazzoni, Manaresi, etc., compătimesc și ei din suflet pe bietii Unguri și le promit tot sprijinul.

Și toți aștia, zice-se, vor revizuirea, dar cu condiția, ca dela ei să nu li se revizuiască nimic! Înțelegem! Banii nu miroase de oriunde ar fi... Les affaires sont les affaires!

(Va urmaș.

Petre Petricu.

Bibliografie revizionistă

(Urmare)

Dr. Pokay-Pivnyi Béla: Csonlos Franciaország két integritási harcra és Szent Jeanne D'Arc. Kiadja a Magyar külügyi Társaság Budapest. (Două războaie pentru integritatea Franței ciuntite și Saint-Jeanne D'Arc).

G. Ferrero: La tragedia dell'Europa. (Tragedia Europei).

Rodolfo Masca: Problemi Politici „L'Ungheria Contemporanea“. (Probleme politice: Ungaria Contemporană), Bologna. Nicola Zanichella: Giustizia all'Ungheria! Ed. ziarului „Pesti Hirlap“, Budapest. (Dreptatea Ungariei).

Rodolfo Mosca: La Rutenia Ciscarpatica Della Colonizzazione All-Autonoma. Milano. (Ruthenia ciscarpantină dela colonizare la autonomie).

Giacchimo Nicoletti: Sotto la Genere. Milano, Fratelli Treves Editori, 1928.

Justice for Hungary! (Dreptatea Ungariei), Ed. „Pesti Hirlap“, Bpest.

Alexius Mirowszky: Ein Volk F. klagt an H. L. Brömmers Druckerei u. Verlag Frankfurt am Main.

F. Riemer: Die Bodenreform der tschechoslovachischen Republik und die Minderheiten. Friedland i. B. 1923.

Gerechtigkeit für Ungarn! (Dreptatea Ungariei), Ed. „Pesti Hirlap“, Budapest.

Justice pour la Hongrie! (Dreptatea Ungariei), Ed. „Pesti Hirlap“, Budapest. P. P.

PENTRU CETITORI.

Din cauza sărbătorilor Sf. Paști apărem în opt pagini — număr dublu. Numărul viitor va apare în 26 Apclie.

Cețiți la pag. 6

„Ororile inutile dela 1907“

„Ororile inutile dela 1907“

Noul dovezi despre vinovăția dlui Averescu. — Articolele deputatului T. V. Cancioff Constantin Mille. — Tribunalul de osândire la moarte. — Relatările preotului Lungulescu. — Impuşcarea preoţilor. — Scene înfiorătoare. — Concluzii.

Am arătat în numărul trecut al ziarului nostru, care este vina dlui Averescu în reprimarea răscoalelor țărănești din 1907. Ministrul de războiu în cabinetul Sturdza, deci comandant politic suprem al armatei, dl Averescu s'a făcut culpabil de a nu fi luat sancțiuni împotriva vinovaților cari au trecut orice limită în reprimarea revoltei, executând sumar, fără nici o judecată, copii, femei și moșnegi cari nici n'au participat la răscoale. În desbaterea procesului înaintea tribunalului din Cluj, dl Averescu a încercat să se apere de acuzația aceasta, ce rezultă din articolul prietenului *Bazil Gruia*, că tocmai în toiul anchetării cazurilor de cruzime a intervenit amnistia și deci a trebuit să înceteze orice sancționări a vinovaților. Vom dovedi că dl Averescu nu face prin aceasta decât se înfundă mai rău, dovedind în plus că este de rea creierină.

Răscoalele țărănești s'au întâmplat

Autorii ororilor inutile n'au fost amnestiați

Iată ce spune Const. Mille:

Acuzat de a fi părtașul ororilor inutile, din primăvara de sânge, a anului 1907, dl General I. Vasiliu-Năsturel a protestat scurt dar energic împotriva rolului ce i s'a atribuit de către fostul ministru de război, Generalul Averescu, și l-a provocat pe aceasta să vorbească.

La rândul său dl General Averescu a vorbit. Dsa n'a desmintit o iotă măcar din cele spuse de mine, și nici nu putea s'o facă. A scâldat-o, însă cum se zice, s'a incurcat să facă filosofie multă, dar asupra faptelor precise a vorbit foarte puțin.

N'a desmintit leala noastră înțelegere dela începutul lui Aprilie 1907.

Pentru a justifica de ce n'a continuat cercetările făgăduite și începute, și de ce n'a sesizat justiția represivă. General Averescu pretinde că odată amnistia intervenită, s'a crezut util ca să se înceteze cu orice cercetare. Așa să fie oare?

E de ajuns să cităm textul integral al decretului regal pentru a vedea pe ce teren subred de apărare stau, atât dl General Averescu, cât și foștii săi colegi din cabinet.

Iată ce glăsuște decretul de amnestie:

Art. 1. — Amnestiem faptele de atentat la liniștea Statului, săvârșite cu ocaziunea răscoalelor țărănești din primăvara acestui an; precum și cele de provocare la atentat;

Art. 2. — Se exceptează:

a) Atentatele cu omoruri;
b) Faptele săvârșite de primari, ajutori de primari, învățători, preoți și șefi de garnizoană.

Nu trebuie să fi jurist ca să vezi că suveranul a amnestiat:

1) pe aceia cari au comis atentate contra liniștei statului;

2) pe acei cari au provocat atentate.

Ori, militarii, — autori ai ororilor inutile, nu pot intra în aceasta categorie.

„VINOVAȚII“

I.

Că s'au comis grozăviile cu ocaziunea potolirii răscoalelor, au știut-o mulți. că s'au ucis mai bine de 10.000 de oameni, aceasta au știut-o mai puțin. dar că s'au comis orori și crime inutile, fără lege și împotriva constituției, aceasta au știut-o foarte puțin.

Ceeace, însă, n'am înțeles niciodată și ceeace nu putem accepta cu nici un preț, este că generalul ce a primit sarcina potolirii răscoalei, să nu-și ia și răspunderea întreagă, politică și morală, a acțiunii sale. (Ceeace s'a petrecut e înfiorător. S'au împuşcat nu numai țărani nevoiași, ci învăță-

tori și preoți cucernici a căror vină a fost că au încercat să pacifice spiritele). Dl ministru Spiru Haret, prin raportul înaintat regelui în urma răscoalelor, pînă la rolul ce au avut preoții și învățătorii, denunță țării prin anexa Nr. 50, că:

„Preotul A. Popescu, din comuna Corcova, a fost împuşcat în drumul dintre Strehaia și Corcova.
„Preotul Ion Podeanu, din comuna Podul Gardinița, a fost împuşcat chiar în comuna sa pastorală.
„Preotul I. Podeanu, din comuna Podul Grosului, a fost împuşcat de armată la gara Tămniț.

Deci cum rămâne cu scuza dlui Averescu că n'a luat sancțiuni pentru că a venit amnistia?

Dar să dăm în această chestiune cuvântul regretatului *Const. Mille*, care în fraze pregnante a stabilit definitiv gradul de răspundere al dlui *Alex. Averescu*, la vărsările inutile de sânge dela 1907.

Mai mult încă, Suveranul a înțeles să nu amnestieze pe acei cari au făcut aceste două categorii de crime, fiind funcționari publici. Mai vărtos dar nu putea fi vorba de ofițeri, când simpli șefi de garnizoană nu au putut beneficia de amnistia regală.

Nicăeri dar nu se spune și nici măcar nu se lasă să se înțeleagă că printre cei cuprinși de amnistia regală, s'ar putea înțelege și militarii, cari trimiși să restabilească ordinea, să facă să domnească puterea legii, au fost cei dintâi ca să o nesocotească.

Generalul Averescu și colegii săi din minister rămân dar vinovați de ororile inutile, deoarece nimic nu a făcut ca autorii acestor orori să fie pedepsiți sau cel puțin, să fie traduși înaintea judecătorilor ca să răspundă de faptele lor. Ori, dacă dânsii nu și-au făcut datoria, noi vom căuta să redeschidem acest dosar, și să arătăm cel puțin înaintea opiniei publice pe adevărații vinovați.

Suntem de acord cu ziarul „L'Indépendance Roumaine“, „că nu e nici un interes de ridicat o polemică retrospectivă asupra evenimentelor din 1907“. Nu e nici un interes pentru vinovații morali și cei de fapt, dar interesul public este mai mult.

Const. Mille.

O campanie tot atât de dărză contra dlui Averescu, a purtat V. T. Cancioff, fost deputat în 1907, care afirmă textual că „în nici un caz actele criminale comise sub comanda gen. Averescu, nu pot să fie justificate“.

Intr'o serie de articole intitulate „Vinovații“ și publicate în „Adevărul“ deputatul V. T. Cancioff, înfierea-ză în cuvinte de revoltă rolul dlui Averescu în potolirea răsmeriței țărănești de acum 23 de ani.

Iată textual câteva pasagii din multoasele articole ale deputatului Cancioff:

„Preotul N. Bordscu, din comuna Valea Ursului, a fost împuşcat de soldați, dar n'a murit“.

Toți au fost uciși sumar, fără judecată, — după ce țărani se liniștiseră — zice Sp. Haret.

E posibil ca noi să aducem la cunoștință fostului Ministru de Război, că starea de asediu n'a fost proclamată în primăvara anului 1907?! Unde a găsit dl General Averescu decretul regal pentru proclamarea acestei stări?

Sau observațiunea dlui A. este o crudă ironie la adresa guvernului, din care a făcut parte, arătându-i că un ministru ca dsa și că într'o țară ca a noastră, s'a putut ucide 10.000 de oameni fără ca să fie nevoie de proclamarea stării de asediu.

II.

Starea de asediu nu este un rău. Ea este necesară pentru a înfrâna abuzurile. Ea era necesară în Martie 1907. Noi am cerut guvernului dlui Cantacuzino să o proclame; ne mândrim că am cerut-o, regretăm că n'am putut să o obținem. Suntem siguri că am fi scutit țara de grozăviile ce aveau să urmeze.

Dl General Averescu a făcut parte din guvernul ce ne-a succedat; cum a

Ingrozitorul epizod al împuşcării preotului din Corcova

Preotul comunei Corcova, Al. Popescu, e ridicat și dus la Severin, unde după ce procurorul, judele instructor și prefectul îi fac o lungă cercetare, îl pun în libertate, găsiindu-l nevinoat. I se dă preotului bilet de liberă trecere în comună și 50 de manifește spre a le împărți la locuitori.

În ziua de 20 Martie preotul Al. Popescu se prezintă Inspectorului Strehaia, care îi vizează biletul și cere comuna Corcova la telefon spre a i se trimite trăsura, ceace se și face.

În aceeași zi de 20 Martie se dă poruncă sublt. Negreanu Ion de a merge la Corcova să vadă dacă preotul a sosit. La primăria Corcova Sublt. Negreanu Ion spune secretarului Ruptureanu să se pregătească că are să meargă la Severin împreună cu popa și fostul șef de garnizoană Ioan D. Mărăcine. Se trimite fiul preotului ca să vie cu trăsura și cu popa. După care, din porunca dlui Sublt. Negreanu se suie în trăsura popei: popa, secretarul Ruptureanu și Ion D. Mărăcine și pornesc spre Severin. Înainte trăsura sublocotenentului, la mijloc trăsura cu cei trei și în urmă o căruță cu 6 soldați și 2 jandarmi.

Ajunși în câmpul mare pe șoseaua Corcova-Severin, la o distanță de 50 de stânjene de sat, sublt. comandă să se oprească trăsurile și ducându-se la cei 3 le zise:

— Dați-vă jos, puneți-vă la distanță de 8 metri cu spatele spre soldați, să vă omor.

Se produce o scenă mișcătoare: fiul preotului Sergie, care mâna caii, se roagă să se cruțe viața tatălui său, căci a fost cercetat de parchet, instrucție și prefectură și a fost găsit nevinovat, prezintă biletul prefecturii și manifestele; secretarul Ruptureanu se roagă se i se cruțe viața, el n'a fost cercetat și e străin de localitate.

Toate în zadar. Trei pocnete de pușcă se aud: popa moare pe loc, fiind lovit în inimă, secretarul Ruptureanu și Ion D. Mărăcine cad în șanțul șoselei în agonie.

Fiul preotului e luat de sublocotenent cu trăsura la Poiana, lăsând pe tatăl său mort.

Secretarul Ruptureanu deșteptat mai târziu într'o baltă de sânge, se scoală și cu puținele puteri ce-i mai

uzat dsa de dreptul ce i l-a vădit Camera?

Cu regret constatăm că nici dsa știe. Dsa sau a crezut cu bună știință că se găsește în stare de asediu prin simpla lege votată de țară, sau a găsit că nu e necesar. Și într'un caz și în altul actele minale ce s'au comis sub comanda sa, nu pot să fie justificate.

Când n'ai stare de asediu nu poți să pedepsa morții și nici judecătoria alții decât magistrații țării.

E adevărat că armata poate trage cu armele asupra mulțimei, dar e condiție să fie atrupament și să fie făcut cele trei somațiuni legale.

Câți din cei 10.000 țărani zăciți în jurul sigiliu al celor trei somațiuni

T. V. Cancioff

Și acum, după ce se cunoaște faptul că nici o posibilitate de răstălmăcirea lucrurilor, cine poartă răspunderea față istoriei, față de ororile inutile din 1907, să reproducem din nou câteva episoade sângeroase, așa cum găsim povestite în ziarele timpului pentru a se vedea că n'a fost glumă la vânătoarea de țărani organizați ciocii. Iată spre pildă, scena de război relatată în coloanele ziarului „devăru“:

rămăseseră, se târăște în comuna. După câteva zile a murit.

Când citești scene ca cele de mai sus, îți vine la început a crede că n'au fost posibile într'o țară „civilizată“ și latină ca a noastră. Și toate acestea toate barbariile de război s'au săvârșit pe pământ românesc de către români, vărsându-se nevinovată sânge românesc.

A fost o rușine națională, care constituie cea mai neagră pagină a istoriei noastre din primul sfert al veacului luminii. Dar să nu ne sgâlțăm revolta în fraze de cerneală. Să săm din nou să vorbească faptele. Faptele cari te înspăimântă singur fără nici un comentariu. Totuși „Adevărul“ ne relatează despre un tribunal de osândire la moarte, care a doua te expediază pe apa Sâmbetei.

Tribunalul de osândire la moarte

Ceeace însă este oribil e tribunalul înființat de ofițerime în comuna G. la Mare compus din: 2 greci cu ciumari, 2 isprăvnicii moșiei și 5 sătenighiari bucarești cari hotărâu cu voturi marte a celor arătați de un șide altul.

Așa a fost împuşcat Stan Bărbulescu, noul primar ales și alți 10—15 nevinocți.

La Pătulele, proprietatea Știrbei, cei împuşcați au ajuns cifra de 12. Arestăți toți de oamenii curții, în toate că aci nu s'a devastat proprietatea.

La Giorobeni s'a ucis fostul primar Preda Georgescu și alții, tot după indicațiunile pătimase a celor întorși sați în cauză.

La Podul Grosului a suprimat preot, și mulți țărani tot în condiții de mai sus.

Preotul Lungulescu povestește caz, înrudit cu cel de mai sus ca demonstrându-l cum armata de sub comanda dlui gen. Averescu' executa fără nici o judecată, decât după piciul vre-unui arendaș, zeci de țărani.

Dar să vedem ce povestește preotul Lungulescu, textual:

Relatările preotului Lungulescu

Eram în Rojiște. Cu vre-o 15 minute înainte să sosită mele se execută 30 țărani. Eram aproape grădă unii pe alții.

O listă alcătuită de dl arendaș cu care se află în mâinile căpitanului". Alternul dlui gen. Averescu. Nu contra căruia nu s'a luat nici azi vre-o măsură).

Ce rezultă din toate acestea și din celealalte reprimări sângeroase și au depășit limita legalității și a civilității.

Se vorbească din nou, fostul director al „Adevărului“ Const. Mille. Ce a dus, după cum se știe, cea mai sâcnă campanie contra dlui Averescu, pe tema ororilor inutile din 1907. Cum formulează Const. Mille la dlui Averescu?

Ată cum: Astfel stau lucrurile. Din toate acestea ce rezultă? Poate fi acuzat Generalul Averescu de a fi comandat patronat ororile sălbatice din Mar-1907?

Da, desigur direct de faptele în sine, afară dacă nu se vor descoperi acte și dovezi. Dar rămâne stabilit că de sigur nu s'a făcut dator și și-a călcat cuvântul dat. Militarul de războiu, gen. Averescu, care să se spele pe mâini de sângele răsat, dar era dator să dea în judecată pe acei dovedii vinovați de acte sălbatice, de crime oribile. Nu a făcut-o de aceea rămâne răspunzător de petrecute, aceasta cu atât mai mult cu cât avea convingerea că Generalul Gigărtu s'a făcut vinovat și nesupunerea la ordinele sale și de

fapte criminale, totuși în loc de pedeapsă mai târziu l-a înalțat și i-a dat și pe deasupra înalta Dsale protecțiune și prietenie“.

Const. Mille.

Chestiunea deci e lămurită. Nu mai reproducem acuzațiile precise ale dlui prof. N. Iorga, Titus Enacovici și alții, cari au avut cuvinte și mai grele față de rolul dlui Averescu în reprimarea răzcoalelor dela 1907. Titus Enacovici îl numește categoric „Omorătorul de țărani dela 1907“.

Adevărul e deci clar ca lumina zilei. Cu acestea dl Averescu care este acuzat de întreaga opinie publică, vrea să se transforme azi în acuzator.

Din acuzat în acuzator. Având pretenția ca pentru isprava dsale din 1907 să fie pedepsit fratele *Bazil Gruia*, care a avut norocul ca pe atunci nici să nu existe, căci altfel nu se știe dacă azi mai putea protesta împotriva sălbătăciilor de armă.

La 22 Aprilie se va pronunța o nouă sentință în acest proces. Curtea de apel din Cluj va avea ocazia, ca peste rigidele paragrafe ale legii *maghiare*, să restabilească adevărul istoric asupra răspunderii ororilor inutile, ce au îndoliat primăvara lui 1907.

P. S. Pentru apărarea fratelui *Bazil Gruia* vor apărea la bara Curții de apel din Cluj, un grup de avocați în frunte cu maestrul *Radu Rosetti*, *Pompiliu Ioanițescu*, *Vasile Toncescu*, dr. *Ionel Pop*, V. V. *Stanciu*, G. *Manea*, dr. *Flaviu Laurențiu*, *Cornel Anca*, etc.

Italia și Sovietetele

Intre structura politică a două țări este fi o prăpastie. Legile economiei sunt mai puternice și peste prăpastie aruncă ușor punțile relațiilor economice. In presa română „patriotă“ atacă campanii furioase împotriva țării zeci de vagoane de galoși și altor mărfuri rusești oferite ieftin. Imperul Francisc I trimitea misiva: totul e pierdut, afară de onoare! România este în preajma falimentului financiar, dar nu vrea să cumpere mărfuri ieftine dela „barbarii rusești“, ci preferă să plătească gras „civilizațiilor apusene“, lei români scosi de pe spinarea țărănilor și pentru motive de orgoliu politic și pentru apărarea „civilizației“ amenințate de dumping.

Acești strașnici financieri, care privesc indicațiile Parisului pentru formarea blocului antisovietic uită că pe limba dlor Loucheur—Auboin s'ist se spune „les affaires sont les affaires“.

La 24 Noembrie 1930 a avut loc în Milano o întâlnire cordială între emisarii pentru Afacerile Străine Republicilor socialiste sovietice *Litwinoff* și *Grandi*, subsecretarul de Afaceri Externe al Italiei fasciste și dl dreaptă a lui *Benito Mussolini*. Un fascist și cu un bolșevic își mână și iau masa împreună? Ce înțeles este între fascie și steagul roșu?

Întâlnirea a fost neprietenosă, comitată îndeosebi de presa franceză. Capitalismul francez este cu deosebire interesat la menținerea unui *status quo* european. Prin tratatul dela *Verdun* și prin Liga Națiunilor, bursa financiară și-a asigurat o supremație financiară de invidiat. Mica burghezie franceză primește prin sistemul aceluia răspândite în straturile mai mari ale populației câteva fărâme și face cor cu marea burghezie, și suferă din când în când escrocheriile în stil mare ale rechinilor de mare gen *Oustric* sau *Mme Hanau*. Memoria micului burghez este curată pe cât de nemărginită îi este înțelegerea. Proletariatul francez fără presă răspândită — milionari ca

Francois Coty jertfește aurul scos din parfumuri și stropi de sudoare pentru a susține capitalismul și a câștiga glorie politică —, fără o organizație puternică duce ca pretutindeni în lume aceiaș cruce grea a mizeriei și exploatării.

Cea mai scabroasă prostituată a presei mondiale capitaliste — presa franceză — și eleva ei din micul Paris al Orientului au făcut spume la gură cu ocazia întrevederii *Litwinoff-Grandi*. Imediat s'a pus în circulație o alianță inexistentă Italia—Germania—Rusia pentru dărâmarea „ordinei civilizate“ aflate sub supravegherea dlui *Briand* și a *Ligei Națiunilor*.

Este ordinea actuală atât de perfectă încât să nu aibă nevoie de îmbunătățiri? Această stupidă ordine capitalistă ține în șomaj zeci de milioane de brațe, dăruște organismele economice ale tuturor țărilor cu sifilisul crizelor și mărește zilnic pericolul unui nou războiu general, care va însemna amurgul Europei.

Colaborarea economică italo-sovietică tinde la intensificarea sau la desținderea încordării politico-economice europene? Latura pacifică a fost subliniată de către *Litwinoff* într'un interview acordat la 27 Noembrie 1930 în Berlin corespondentului agenției telegrafice „*Tass*“: „Uniunea Sovietelor vrea cu orice preț pacea și a dovedit-o în nenumărate rânduri (pactul de neagresiune *Kellog* încheiat cu România și Polonia; propunerea făcută în toamna 1930 la Geneva pentru desarmare generală refuzată de Franța și acoliți, etc.). Este inutil de a mai repeta, că orice prietenie a Sovietelor cu alte state nu are alt scop decât de a servi păcii“.

De ce n'am mărturisit-o? Sovietetele se tem de războiu. Angajate în construcția unui plan gigantic economic (planul de 5 ani), care să le asigure independența și prosperitatea materială, un războiu ar însemna o catastrofă și poate periclitarea pe multe decenii a realizării socialismului în țara lor. Nimic mai firesc, decât apropierea de orice țară, care are ne-

voie de un schimb economic și de sprijin politic reciproc.

In privința relațiilor dintre Italia și Soviete, revista săptămânală *Moskauer Rundschau* (7 Decembrie 1930) scrie: „Cele două țări întrețin de 7 ani raporturi absolut corcete și normale atât pe terenul diplomatic cât și economic. Ce poate fi mai natural, decât faptul, că cele două state simt nevoia de discuta experiențele reciproce și problemele de politică internațională? Relațiile italo-sovietice se bazează pe voința declarată a unei colaborări active și loiale în domeniul economic. Colaborarea își are rădăcini adânci în structura economică a celor două țări. Italia are nevoie pentru industria sa de materii prime și de produse alimentare. Din an în an crește exportul sovietic de petrol, cărbuni, gogoși de mătase, etc. în Italia. Cerealele noastre găesc o desfacere favorabilă pe piața italiană, care are nevoie de 20 milioane quintale anual.“

„Totodată cresc cumpărăturile noastre din Italia. Un studiu mai amănunțit al industriei italiene ne-a arătat posibilitatea de a întrebuița într'o mai mare măsură fabricatele lor industriale pentru construcția industriei sovietice. Este vorba în primul rând de fabricate electrotehnice, metalurgice și de folosirea colaborării specialiștilor. Voiajurile numeroase ale economiștilor ruși în Italia au adus fără îndoială foloase reciproce remarcabile și au lărgit domeniile colaborării.“

„O atențiune deosebită merită ridicarea cuantumului comenzilor în Italia de către Soviete în ceea ce privește construcția de vapoare și în industria metalurgică. Există ramuri în industria italiană, care pot face concurență în privința calității cu aceia americană. Mai este de adăugat, că tonajul flotei comerciale a fost folosit de către exportul de cereale al Sovietelor și se lărgeste actualmente baza pentru activitatea firmelor industriale italiene în ajutorarea tehnică a construcției industriei Sovietelor.“

„Ceea ce a împiedicat până acum intensificarea comerțului italo-rus a fost chestiunea creditelor pe termen lung. Dar și în această privință se observă un progres. Tratatul încheiat în August 1930 pentru credite pe termen lung, realizat în parte a mărit exportul italian în Rusia.“

„Din toate aceste fapte reiese, că interesele economice și dorința loială pentru o cooperare activă au format baza pentru o dezvoltare mai puternică a relațiilor. S'a dat astfel ocazie presei burgheze și social-democrate străine să gloseze adeseori asupra „armoniei idilice“ dintre țara dictaturii proletare și țara dictaturii fasciste. Ipocrizia acestor „ironii“ este clară: sunt aceiași domnișori, care întrețin cele mai bune raporturi cu dictatura fascistă a lui *Pilsudski* și care nu se emoționează de loc de regimul de teroare din Finlanda, Jugoslavia, China lui *Tschang-Kai-Scheks* și alte țări.“

„Cu toate calomniile acestei presei, Uniunea Sovietelor urmărește în realitate în politica ei internațională cu consecvență principiul neimixțiunii în afacerile interne al țărilor străine. Faptul, că Uniunea sovietică și Italia fascistă au întreținut cele mai bune relațiuni, deși au forme de guvernământ diametral opuse este cel mai elocvent certificat. Exemplul Italiei este o dovadă, că pentru statele care se lasă conduse de interese obiective în legăturile cu Sovietetele și nu intenționează să intrigeze, se poate ușor găsi o bază pentru colaborare.“

„Întâlnirea *Litwinoff-Grandi* trebuie salutată de oricine dorește pacea și vede în Uniunea Sovietelor un puternic factor pacific. Cine zărește în apropierea acestor două state un pericol armat pentru Europa se demască prin această bănuială numai pe sine însuși“.

Cu toate amenințările și rătoelile presei burgheze în privința unei blocate absolute a Sovietelor, negustorii respectivi își continuă afacerile.

Franța magnifică, — tunete și fulgere antibolșevice! — nu-și aprovizionează marina de războiu cu țiteiu dela scumpa ei amică de arme trecute și viitoare România, ci dela „barbarii bolșevici“ — „criminalii civilizației“. Ipocrizia e clară. Rusia vinde anual țiteiul necesar marinei de războiu franceze în sumă de 300 milioane franci francezi. „Les affaires sont les affaires“. Nu mai vorbim de alte articole și de alte țări.

Campania de presă dusă astă-vară și astă-toamnă împotriva Rusiei pe tema „dumpingului“, a planului de 5 ani, a „muncei de sclavi“, n'au avut decât efecte negustorești: i-a silit pe Ruși să vândă și mai ieftin pentru a strânge cantitățile de valută străină necesare plăților mașinilor importate pentru industrializarea și realizarea grandiosului plan de 5 ani; a eliminat pe motive politice concurența unor capitaliști sau negustori mai naivi în afacerile rusești, rezervându-și aproape un monopol și dictând prețuri scăzute Rușilor pentru a le cumpăra mărfurile. Campania a fost o cursă pentru eliminarea concurenței pe terenurile ruse, alimentată de indignarea micii și marei burghezii în orele de visare politică. Cei care au căzut cu cap și picioare în cursă au fost Românii. Mărfurile ieftine rusești le cumpărăm sau din Apus sau prin intermediari, trebuind să plătim un supraimpozit.

Italia mai înțeleaptă, nu numai că refuză ipocrizia franceză de a duce campanii contra „dumpingului“ bolșevic și a face pe sub mână afaceri grase cu ei — a intrat pe calea dreaptă a relațiilor cinstite: *do ut des*. Cinstit și negustorește. Era natural ca politica ei externă să urmeze credincios negustoria: umbră și trup.

Petre Pandrea.

Dumpingul grâului

Ziarul „*Stambul*“ aduce câteva interesante date asupra unei ofensive rusești pentru cucerirea pieții grâului. Spicuiam câteva pasagii:

„După știrile primite de Bursa de cereale, grâul rusesc a invadat toate piețele din Europa Centrală. In cursul acestei săptămâni, numeroase vase încărcate cu grâu rusesc au trecut prin Bosfor, pentru a debarca mărfurile lor în porturile Italiei și Greciei.“

Un vapor sub pavilion norvegian, a descărcat o mare cantitate de grâu de proveniență rusă în portul Neapole. Acest grâu a fost vândut cu prețul derizoriu de 5 piastri kilogramul. Piața din *Reval* a devenit un câmp închis unde dumpingul sovietic se practică pe o scară întinsă. Au fost oferte și prețuri extrem de reduse, iar exporturile pentru America sunt numeroase. Cu privire la Statele sud-americe, enorma cantitate de 34 mii 800 de tone de grâu rusesc.

Aceste cumpărări și vânzări cari apasă cu greutate asupra prețului grâului în lumea întreagă, contribuie în acelaș timp la scăderea vertiginoasă a prețului grâului pe piața turcă.

Comenzi importante făcute înainte de Grecia și Turcia, au încetat cu totul ca o consecință a invadării acestor țări de grâul rusesc vândut cu preț derizoriu.

Pierderea debușului grecesc a avut imediat o repercusiune supărătoare asupra pieții turcești în care prețurile grâului au suferit o nouă scădere de 10 parale la kgr. înregistrată la bursa de cereale“.

Cețiți Chemarea

Plătiți-vă abonamentul

Săptămâna

CRIZA

În larma vuitoare în care se întretaie svonorile cele mai contradictorii asupra demisiei guvernului, ținem să ne știe un lucru: guvernul Mironescu a demisionat de bună voie. Nesilit de nimeni.

Așa că meritul pe care și-l arogă d-nii Duca, Averescu și restul celorlalte persoane și personalități politice, este absolut nefundat și ridicol. Atacul opoziției s'a produs după ce guvernul și-a prezentat de bună voie demisia. Donchișoții opoziției s'au războit cu morile de vânt. Că așa este, ne demonstrează faptul că neputința opoziției dăinuiește și după demisia guvernului.

Nici o indicație populară n'a intervenit care să probeze necesitatea schimbării de regim. Dimpotrivă. Masele populare în recentele alegeri parțiale și-au manifestat încă odată încrederea depusă în partidul național-tărănesc.

Se pune problema disolvării Corpurilor legiuitoare și a noii alegeri generale.

Ori, alegeri noi în actualele împrejurări sunt riscate. Pe lângă că masele populare n'au dat nici o indicație asupra vrerii lor de a se săvârși noi alegeri, mai pledează hotărâtoare motive de ordin financiar, politic și social care pretind menținerea actualului parlament. Care ar fi, de altfel, rațiunea disolvării ac-

tualului Camere, primele în istoria politică a statului român, alese prin liberă voință a țării? Tocmai acest fapt a fost și este apreciat de toată lumea civilizată ca o garanție a trăinicieii instituțiilor noastre constituționale și a unei vieți politice larg și sincer democratice. Disolvarea actualului Camere ar produce impresia unui pericol provizorat și ar zdruncina creditul țării restabilit cu atâtea sacrificii.

Un guvern de concentrare prezidat de d. Titulescu întâmpină după opinia generală serioase dificultăți NU în componența actualului Parlament, ci în componența lipsită de unitate pe care o are în mod fatal orice guvern de concentrare.

Dacă prognosticuri nu se pot face fiind hazardate și neserioase, un lucru rămâne totuși stabilit. Și anume că nimic nu reclamă schimbarea sistemului de guvernare de până acum, de guvernare constituțională și democratică.

Semnificativ este că opinia publică așteaptă înfrigurată sosirea în țară a dlui Iuliu Maniu, șeful partidului național-tărănesc, a cărui atitudine va trage greu în cumpăna cu care se va cântări și rezolva actuala criză politică.

Deslegarea crizei aparține în momentele de astăzi M. S. Regelui a cărui înțelepciune este cea mai sigură cheazăie a unei soluții fericite.

Falsul hitlerian

Momentul politic este confuz și critic deopotrivă. Partide puternice, de a căror vigoare se legau răsădii nemăsurate se sbat într-o criză profundă. V'ați îndoit vreodată de entuziasmul și avântul revoluționar al partidului socialist german, al cărui cap este Hitler? Nu se aștepta dela acesta întemeierea unui nou viitor german? — abia s'au scurs câteva luni de când lumea se găsea sub impresia atotputerniciei lui, desprinse din alegerile din 1930.

Ou toate acestea, astăzi partidul acesta se găsește aproape în stare de desorganizare; disidențele ce se țin lanț îndreptățesc vederile celor ce îi socotesc legatarii.

Sunt capriciile hazardului, atât de misterioase, încât toate anticipările ce se făceau pe seama acestuia să se dovedească îndepărtate de desfășurarea faptelor? — Sau însăși structura lui politică este atât de informată?

Să reflectăm. În urma imensului succes din toamnă, după ce Hitler s'a simțit arbitru cel mai autoritar al situației interne, în fața lumii, și stăpân pe destinele germane, a făcut un pas care a marcat începutul deceptiilor și desorganizării: a aruncat masca socialistă. Momentul acesta, în care mulțimea și-a văzut așteptările amăgite, a derutat mișcarea definitiv, aruncând-o într-o lamentabilă incertitudine. De atunci domină neîncrederea și prudența.

Și nu era cu puțință așteptarea altui curs; momentul acela descoperise un fals, — și falsurile descoperite nu-s sortite să ia locul credințelor; — făcând tendințele liberalo-burgheze, bine mascate până atunci, evidente, trebuia să izbucnească, în mod inevitabil, conflicte

și contradicții interne... cari, — s'a văzut ce au produs — regrupări și disidențe continue: Strasser, Scheimger, Stenness și... spectacole în cluburi, stradă, etc...

Dar toate acestea, s'ar putea obiecta, se întâmplă în conducere și toate acestea mărturisesc lacune ce se pot compensa; în locul unor îndrumători politici, — când în spatele lor există desiderate vii, cu obiective precise, spre care se mișcă o întreagă masă colectivă, — se găsesc în tot momentul alții... — nu-s chiar germanii, acei cari cred în „eine aus Kraftverhältnissen bestehende Geschichte"... Deci situația mișcării hitleriene nu este așa de gravă...

Da. Însă este fapt că criza a cuprins întreagă mișcarea. Ceeace era nelămurit și neînțeleasă în atitudinea conducerii în directivele ei, înainte de demascarea constituie o trăsătură care se regăsește în întreaga structură... colectivă... Se știe precis că nu numai printre îndrumătorii acestui partid a existat un socialism fals, peste o realitate liberalo-burgheză, ci în însăși masa aderențelor au existat elemente fără nici o apropiere de gândire și năzuință politică: întâmplarea aruncase sub același adăpost și sub același program prinți de Hohenzollern și muncitori, elemente cari nu puteau fi de aceeași marcă nici în ruptul capului...

...Unui conglomerat politic confuz, cu o mentalitate și mai confuză, soarta nu-i promise durată cu nici un chip; drumul unui asemenea socialism — apriori — nu putea fi decât declinul... cât timp schimbări radicale nu-i dau o structură mai rezistentă.

G. Ursu-Silvan

Redacționale

Fratele nostru dr. A. T. Mureșan, părăsind Clujul, a fost nevoit să se despărț de redacția „Chemării” al cărei redactor responsabil inimos a fost timp de doi ani. Spirit insuficient și devotat organizației noastre luptător și prieten prețios, plecarea fratelui A. T. Mureșan este unanim regretată de toți cunoscuții și priete-

nii cari i-au apreciat munca de pusă la ziarul „Chemarea”.

Avem satisfacția că în noua situație ce i-s'a încredințat va fi tot atât de valoros și conștiincios în împlinirea datoriei. Fratele A. T. Mureșan rămâne și pe mai departe colaborator al ziarului nostru.

În locul de redactor responsabil trece începând cu numărul de azi fratele Bazil Gruia, secretarul nostru de redacție.

Spicuri din presă

O opinie elvețiană defavorabilă contelui Apponyi

„Gazette de Lausanne” publică un articol al dlui Maurice Muret despre „Noua ordine și oamenii de Stat”.

Articolul e în mare parte consacrat conferinței ținută de contele Apponyi la Paris asupra „tipului omului de Stat care corespunde noii ordine internațional”. Apponyi a spus omului de Stat „imperialist și naționalist” de altă dată pe „omul de Stat modern gata să creeze o lume solidară”. Maurice Muret arată că mai puțin decât oricine contele Apponyi care prin tot trecutul său reprezintă pe omul de Stat imperialist și naționalist, e chemat să vorbească despre „Noul om de stat”. Comitetul de studii Europene riscă să nu fie decât un bluff dacă acceptă în el reprezentanți precum e contele Apponyi.

Dumpingul american America și problema grăului

Farm Board-ul (Camera de Agricultură a Statelor Unite) a decis să vândă pe piața Europei 35.000.000 bușeli pe un preț mult mai puțin, decât acela al cerealelor menținut pe piața Americii. Această veste a produs o neplăcută impresie la a două conferință a cerealelor, ținută mai dăunăzi la Paris.

Va să zică guvernul american a consimțit la îndeplinirea unui program de desfacere a cerealelor, care nu diferă de loc de acela al Sovietelor și care a fost aspru criticat de Statele Unite.

Astfel, concurența Statelor Unite va deprecia și mai mult piața europeană a grăului.

Conferința s'a convins astfel că criza europeană a cerealelor nu va mai putea fi rezolvată fără o colaborare de peste Ocean.

Dl Francois Poncet, președintele conferinței a propus un acord mondial privitor la cereale. Delegații cari au primit știrea despre decizia Farm-Board-ului, au accentuat că un acord mondial pentru cereale se impune și dacă un asemenea acord nu se realizează, situația gricolă a Europei, în special în România, Polonia, Jugoslavia, Bulgaria și Ungaria, va merge din rău în mai rău, dat fiindcă dumpingul Statelor Unite va îngrămădi rezervele de grâu, iar deprecierea tot mai mare a prețurilor va demoraliza piețele.

Expertii s'au consfătuț și asupra prețului cu care va fi pus în vânzare grăul american pe piețele europene. Grăul rusesc bogat în proteină se vinde cu aproape 10 cents bushelul, adică sub prețul produsului canadian. Dacă Farm-Board-ul american voiește să concureze cu grăul rusesc va trebui să-l vândă sub prețul Canadei.

St. Unite dispun de 140.000.000 busheli. După evaluarea cerealiștilor francezi, Europa va trebui să importe aproape 320.000.000 busheli grâu în fiecare an.

Față cu politica cerealelor pe care voiește să a adopte St. Unite putem prezice, că cu toată bunăvoința Statelor importatoare de a veni în ajutorul statelor agricole, afacerile rămân afaceri și cumpărătorul va fi determinat în alegerea lui în primul rând, de calitate și preț.

Deci, după dumpingul rusesc, dumpingul american. X.

Redactor responsabil:
BAZIL GRUIA

Răscoala din Ucraina

Corespondențul din Varșovia a ziarului „Legodnea”, relatează după o corespondență din Starkow, că pe teritoriul Ucrainei s'au produs marțierberii în armata roșie, acestea fiind sistematic reprimare de autoritățile sovietice. Ziarul spune că în delata finele lunii trecute au fost operate numeroase arestări în sânul armatei roșii, mai ales în centrele mari din Ucraina și în special în garnizoana Odessa, însă presa sovietică n'a anunțat niciodată nimic despre toate cazurile similare destinate de frecvente. Turburările în armata roșie din Ucraina s'au îndreptat mult contra colectivizării gospodăriilor, la această mișcare aderând numeroși săteni neorganizată, căci cu toții au oroare de acest procedeu distrugător al gospodăriei individuale, care pornește din Moscova pe tru sărăcirea Ucrainei.

În armată au luat naștere treptat nuclee și comitate secrete, cu scopul de a pregăti o răscoală armată împotriva Moscovei sângeroase și în această tainică pregătire activează zeci de mii de soldați roșii-ucraineni, și mai bine de o mie de oameni din comandamentele militare. Poliția de stat aflând despre toate acestea prin agenții săi secrete plasate în toate unitățile, au operat la finele lui Februarie câteva zeci de arestări printre ofițerii și trupa roșie din garnizoana Odessa și Nicolaew, din care cauză organizațiile secrete s'au revoltat, până ce în Odessa unul din regimente și-a baricadat toate intrările în cazărmi, refuzând supunerea comandanților, iar concomitent a trimis delegații și celorlalte unități din garnizoană, solicitându-le solidaritatea în planul răscolării. Poliția de stat raportând centrului, au fost aduse câteva regimente pentru linișțirea unității răscolite din Odessa amenințând cu dărămarea cazărmlor.

După ce regimentul răscolat și-a depus armele, a început teroarea sosind din Moscova „troica” specială (comitetul de trei) al organizației G. P. U. pentru lichidarea răscolurilor contra revoluționare în fruntea acestei „troice” fiind cunoscutul vârsător de sânge Iagoda. Imediat au fost împușcați fără nici o judecată: 8 ofițeri și câțiva soldați, apoi au fost arestați în total în garnizoana Odessa și Nicolaew, peste 5000 de soldați și ofițeri, cari vor fi deponați în gubernia Arhangelsk, o regiune aproape de Pol, apoi în Siberia pentru exploatarea pădurilor și a culeare. Ziarul încheie, spunând că această dată cu desprimăvărarea, se așteaptă în Ucraina evenimente politice de covârșitoare importanță.

Caucazul se revoltă

Ziarul Express Poranny din Varșovia, publică o telegramă din Riga în care se spune că în stația Moza din Abchazia, armata revoluționară lor contra-sovietici a fost atacată și neașteptate de către o companie a armatei G. P. U.

Revoluționarii caucazieni au izbucnit să oprească atacul soldaților roșii, făcând prizonieră întreaga companie. Nici unul din soldați n'a scăpat. Pe câmpul de luptă au căzut 186 de morți, între cari se găseau foarte mulți membri ai consiliului revoluționar din Tiflis.

Această știre a provocat foarte mari nemulțumiri în cercurile armatei sovietice din Moscova, căci văd prin aceasta cât de bine este preparată și cât de numeroasă este armata anti-sovieticilor din Caucaz. Se tem că aceasta să nu aducă cu sine o revoluție gravă a muntenilor din Caucaz.